

SEIMO DELEGACIJOS NATO PA VADOVĖ
RASA JUKNEVIČIENĖ PASKIRTA EITI
NATO PA PREZIDENTO PAREIGAS

NATO PA prezidento pareigas eis Seimo delegacijos NATO PA pirmininkė ir NATO PA viceprezidentė Rasa Juknevičienė. *Seimo kanceliarijos nuotrauka (aut. Olga Posaškova)*

Kovo 24 d. Seime į posėdį susirinko NATO Parlamentinės Asamblėjos (NATO PA) Nuolatinis komitetas.

Rytinėje posėdžio darbotvarkėje buvo svarstomas NATO PA prezidento klausimas. Kadangi dabartinis NATO PA vadovas Paolas Ali neperrinktas į Italijos nacionalinį parlamentą ir pirmame parlamento posėdyje neteko deputato mandato, Nuolatinis komitetas nusprendė, kad nuo to momento, kai bus sudaryta nauja Italijos parlamento delegacija,

NATO PA prezidento pareigas eis Seimo delegacijos NATO PA pirmininkė ir NATO PA viceprezidentė Rasa Juknevičienė.

Nauji NATO PA prezidento rinkimai vyks NATO PA rudens metinėje sesijoje Halifakse (Kanada) 2018 m. lapkričio mėn.

Pirmą kartą NATO PA istorijoje į prezidento pareigas paskirta moteris – atstovė iš Lietuvos. R. Juknevičienė šioje Asamblėjoje dirba nuo 1999 m.

LRS

NATO PARLAMENTINĖS ASAMBLĖJOS
NUOLATINIS KOMITETAS PABRĖŽIA
VIENYBĖS SVARBĄ

NATO Parlamentinės Asamblėjos (NATO PA) Nuolatinio komiteto kovo 24 d. posėdžio darbotvarkėje – NATO PA deklaracijos projekto, kurį numatoma priimti gegužės mėn. pavasario sesijoje Varšuvoje, svarstymas. Dokumento tikslas – pabrėžti NATO vienybę, pasiekimus ir iššūkius artėjant 2018 m. liepos 11–12 dienomis Briuselyje rengiamam aukščiausiojo lygio NATO valstybių ir vyriausybių vadovų susitikimui.

Projekte Asamblėja, palankiai vertindama nuo 2014 m. NATO padarytą didelę pažangą prisitaikant prie naujos saugumo aplinkos, dar kartą **patvirtina Alianso vienybės svarbą**, konstatuodama, kad visos valstybės sąjungininkės yra įsipareigojusios laikytis Vašingtono sutarties 5 straipsnyje įtvirtinto pagrindinio principo, kad vienos valstybės užpuolimas laikomas visų užpuolimu.

Dokumento straipsniuose apie atgrasymą ir gynybą, Alianso modernizavimą pabrėžiama būtinybė užtikrinti NATO sustiprintų priešakinių pajėgų buvimą Baltijos valstybėse ir Lenkijoje, būtinybė

pašalinti teises ir reguliavimo kliūtis kariniam mobilumui Europoje. Pažymima, kad svarbu plėtoti valstybių sąjungininkių pajėgų gebėjimą veikti prieigos ribojimo ir regiono blokavimo sąlygomis, taip pat išlaikyti didelį lankstumą, kuris leistų NATO reaguoti į visas problemas nepriklausomai nuo to, kur jos kyla.

Projekte taip pat pripažįstama, kad reikia palaikyti NATO dialogą su Rusija, tačiau laikyti Rusiją atskaitinga už nepriimtinius tarptautinės teisės ir normų pažeidimus.

Asamblėja siūlo toliau **skatinti NATO ir ES bendradarbiavimo plėtrą**: patvirtinti bendrą NATO ir ES įsipareigojimą imtis suderintų veiksmų kariniam mobilumui Europoje plėtoti; sumažinti Europos ir transatlantinės gynybos pramonės susiskaidymą, skatinti didesnį gynybos pramonės įmonių bendradarbiavimą. Atkreipiamas dėmesys, kad svarbu užtikrinti ES nepriklausančių NATO valstybių sąjungininkių dalyvavimą stiprinant Europos saugumą ir gynybą.

Deklaracijos projekte taip pat konstatuojama, kad NATO

„Mat žodis apie kryžių tiems, kurie eina į pražūtį, yra kvailystė; o mums, einantiems į išganymą, jis yra Dievo galybė” (I Korintiečiams 1:18).

Broliai ir seserys Kristuje, visuose kontinentuose, lietuvių bendruomenėse pasaulyje,

Kaune 1930 metais buvo pradėta statyti Prisikėlimo parapija, kuri atspindėjo atsikuriančios Lietuvos dvasią ir buvo lyg padėka Dievui už atgautą laisvę. Sovietų okupacijos metu ji buvo atimta iš tikinčiųjų ir pažeminant tapo radijo gamykla, kol Atgimimo laikais vėl atstatyta pagal jos paskirtį Viešpaties garbei! Toronte, Kanadoje, 1953 metais tėvai pranciškonai įkūrė bažnyčią ir parapiją, taip pat pavadintą Jėzaus Kristaus Prisikėlimo garbei. Šioje šventovėje tėvai pranciškonai pastoracijoje aptarnavo didelį skaičių lietuvių „DP” (dypukų), pabėgusių nuo komunizmo po Antro pasaulinio karo.

Abi šventovės atspindi mūsų tautos įsitikinimą, jog mūsų viltis ir stiprybė yra tikėti gėriu, prisikėlimu, Išganytojo galia. Abiejose parapijose, kaip ir visose šventovėse pasaulyje, kryžius žymi pastatų išorę ir viduje užima esminę vietą už altoriaus. Be kryžiaus nebūtų buvę Prisikėlimo. Kryžius yra kiekvieno krikščionio kelias ir prime-na Dievo artumą per Jo kančią ir pasiaukojančią meilę mums. „Kristaus kryžiumi bus galutinai įtvirtinta Dievo karalystė: „Nuo medžio viešpatauja Dievas” (KB Katekiz-mas 550).

Šventasis apaštalas Paulius rašė korintiečiams (1Kor.1:18), kad vieniems kryžiaus ženklas atrodo kvailystė - tiems, kurie eina į pražūtį, kurių sielos negyvena aukštesniu gyvenimu. Bet kiti jame randa šviesą, stiprybę ir išganymą. Šis ženklas, Golgotoje aplaistytas dieviškuoju krauju, mums visiems tebūna išganymo ženklas.

„Tačiau būtent prisikėlimas atveria mus didesnei vilčiai, nes atveria mūsų ir pasaulio gyvenimą amžinajai Dievo ateičiai, pilnutinei laimei, tikrumui, kad blogis, nuodėmė, mirtis gali būti nugalėti. Tai leidžia su didesniu pasitikėjimu išgyventi kas-dienius dalykus, imtis jų drąsiai ir įsipareigojant. Kristaus prisikėlimas nauja šviesa nušviečia tuos kasdienius dalykus. Kristaus prisikėlimas yra mūsų stiprybė” (Popie-žius Pranciškus, 2013).

Švęsdami Kristaus Prisikėlimo šventę, melskimės vienas už kitą, kad patys džiaugsmingai išgyventume ir su kitais galėtume dalintis viltimi bei gydančia meile to, ką Kristus mums perdavė.

Palaimintų ir linksmų Šv. Velykų visiems.

Prelatas Edmundas J. Putrimas

Velykos, 2018-ieji metai

Vilniuje posėdžiavęs NATO Parlamentinės Asamblėjos (PA) Nuolatinis komitetas pasmerkė buvusio šnipa apnuodijimą Jungtinėje Karalystėje ir pareiškė remiantis britų atsaką Rusijai. *Seimo kanceliarijos nuotrauka (aut. Olga Posaškova)*

valstybės sąjungininkės turi dalintis atsakomybe ir vykdyti gynybos finansavimo įsipareigojimą iki 2024 metų gynybai skirti mažiausiai 2 proc. BVP, o pagrindinei įrangai ir technologinei pažangai – daugiau kaip 20 proc. gynybos biudžeto lėšų.

Dokumente NATO PA pa-

sisako už atvirų durų politikos vykdymą, smerkia Rusijos vykdomą Gruzijos ir Ukrainos teritorijų okupaciją, remia Gruzijos narystės perspektyvą ir Ukrainos narystės siekį ir kt.

Be šio deklaracijos projekto svarstymo Nuolatinis komitetas aptarė kitus klausimus: Lietuvos krašto apsaugos mi-

nistras Raimundas Karoblis pristatė Lietuvos prioritetus ir lūkesčius artėjant NATO Viršūnių susitikimui, priimtas sprendimas dėl NATO PA prezidento, pareiškimas dėl 2018 m. kovo 4 d. išpuolio Jungtinėje Karalystėje, aptarti Asamblėjos finansai, artėjančių sesijos, susitikimai.

LRS

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Kovo 25 d., sekmadienį Lietuvoje įvestas vasaros laikas, 3 valandą nakties laikrodžiai buvo persukami valanda į priekį. Vasaros laikas galios septynis mėnesius – iki spalio pabaigos. Žiemos ir vasaros laikas įvedamas, siekiant geriau išnaudoti šviesų paros metą, tačiau kritikai teigia, kad laiko kaitaliojimas gali kenkti sveikatai. Laikas Lietuvoje, kaip ir visose ES valstybėse narėse, vykdamas ES direktyvą dėl vasaros keičiamas dukart per metus. Direktyvos galiojimas yra neribotas. Briuselis kas penkerius metus skelbia komunikatą, kuriame nurodomas tikslus vasaros laiko įvedimo ir atšaukimo grafikas. Lietuva svarsto galimybes kreiptis į Briuselį dėl svarstymų keisti direktyvą ir laukia kitų valstybių palaikymo.

Krašto apsaugos ir Aplinkos ministerijos planuoja įsigyti naują daugiafunkciją laivą, skirtą paieškai ir teršalams likviduoti jūroje. Vyriausybė pritarė savo programos įgyvendinimo plano pakeitimams ir numatė tokio laivo įsigijimą. Laivui planuojama panaudoti 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų paramą. Numatoma, kad laivas galės vykdyti užduotis sudėtingomis oro sąlygomis.

Kovo 24 d., šeštadienį įkūrus Lietuvos socialdemokratų darbo partiją, ji įrašyta į Lietuvos rekordų knygą kaip dažniausiai pavadinimą keičianti partija. Lietuvos socialdemokratų-komunistų organizacija pavadinimą keitė 20 kartų. Pasak agentūros „Factum“, tai daryta taktiniais, organizaciniais ir programiniais tikslais. Partijos užuomazga laikoma 1883 m. Rusijoje susiformavusi marksistinė organizacija „Darbo išvadavimo grupė“, 1887 m. Lietuvoje suformavusi socialdemokratų grupę. Pastaroji kelis kartus keitė pavadinimą, kol 1896 m. suformavo Lietuvos socialdemokratų partiją.

Vilniaus, Klaipėdos, Šiaulių ir Ukmergės žydų bendruomenės, vienijančios absoliučią daugumą Lietuvos žydų, reiškia nepasitikėjimą Lietuvos žydų (litvakų) bendruomenės (LŽB) pirmininke Faina Kukliansky. Teigiama, kad Faina Kukliansky sukoncentravo tiek finansinę, tiek ir sprendimų priėmimo galią vienose rankose – savo. Vilniaus, Klaipėdos, Šiaulių ir Ukmergės žydų bendruomenės teigia, kad dabartinė LŽB pirmininkė turėtų atsistatydinti iš visų pareigų, kuriuose atstovauja Lietuvos žydams.

Istorinei prezidentūrai Kaune perduota tarpukario prezidentų Antano Smetonos ir Aleksandro Stulginskio asmeninių daiktų. Prezidentų relikvijas – Antano Smetonos rankraštį „Pro memoria“ ir vaikščiojimo lazda bei Aleksandro Stulginskio sidabrinį samtį ir barometrą – Lietuvai perdavė Australijos Adelaidės lietuvių bendruomenė.

Kovo 22 d., ketvirtadienį buvusi Seimo narė Neringa Venckienė stojo prieš JAV teismą. Ji suimta Lietuvos prašymu, prokurorai N. Venckienę įtaria dėl trylikos Baudžiamojo kodekso straipsnių pažeidimo. Prie Teismo rūmų buvo surengtas ir palaikymo piketas „Čikaga su Neringa“. Jame dalyvavo maždaug aštuoni žmonės. Teisėjai paskelbė atidedantys sprendimą siųsti N. Venckienę į Lietuvą. Tai lėmė ypatingos aplinkybės JAV. Ekstradicija turi būti patvirtinta ir pasirašyta JAV valstijos sekretoriaus, tačiau prieš dvi savaites Rexas Tillersonas buvo atleistas prezidento Donaldo Trampo (Donald Trump). Įprastai ekstradicijos pasirašymą perimti galėtų valstybės pavaduotojas, tačiau prieš dvi savaites buvo atleistas ir jis. Taigi sprendimas dėl grąžinimo atidėtas, nes nėra kam pasirašyti ekstradicijos. Naujo valstijos sekretoriaus patvirtinimas gali užtrukti keletą mėnesių. Dėl to N. Venckienė sulaikoma dar trims mėnesiams. Gegužės 15 dieną teisėjas spręs, ar paleisti N. Venckienę už užstatą iki kito teismo.

Lietuvos Valstybė remis į užsienio universitetus įstojusius Lietuvos talentus, bet po mokslų jie turės grįžti bent trejiems metams dirbti Lietuvoje. Pataisos buvo priimtos ypatinga skuba, kad tokia parama galėtų pasinaudoti jau šiemetiniai abiturientai. Valstybės biudžete šiai programai šiemet numatyta 100 tūkst. eurų. Seimo Švietimo ir mokslo komitete svarstant pataisas minėta, kad tokia suma leistų į užsienį išsiųsti studijuoti 6–7 jaunuolius.

Marijampolės savivaldybė nukėlė sovietmečiu statytą paminklą NKVD darbuotojams ir perdavė jį Grūto parkui. Rusija sprendimą kritikuoja bei žada „koreguoti požiūrį“ į Rusijoje palaidotų lietuvių atminimą. Anksčiau savivaldybė prašė įvertinti paminklą ir Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimų centro. Jo vadovė Teresė Birutė Burauskaitė teigė, jog atsakyme pateikta tik istoriografinė medžiaga, tačiau nenurodyta, kokių sprendimų reikėtų imtis. Centro atstovai pažymėjo, kad nenustatyta, jog vietoje, kurioje stovėjo paminklas, būtų palaidoti žmonės.

Parengta pagal Lietuvos žiniasklaidos pranešimus

JAV PREZIDENTAS PASIRAŠĖ BIUDŽETO ĮSTATYMĄ

JAV Prezidentas Donaldas Trampas (Donald Trump) pasirašė Kongreso patvirtintą biudžeto įstatymą. *AP*

JAV prezidentas Donaldas Trampas (Donald Trump) pasirašė kompromisinį Kongreso patvirtintą biudžeto įstatymą, nors ir būdamas nepatenkintas daugeliu jo nuostatų, tačiau dėl šio parašo išvengta jau trečiojo vyriausybės veiklos sustabdymo 2018-aisiais.

JAV Senatas anksti kovo 23 d. priėmė 1,3 trln. dolerių (1,06 trln. eurų) federalinių išlaidų įstatymą, kurį dabar

pasirašė prezidentas.

„Nacionalinio saugumo labui aš pasirašiau šį viennatomį biudžeto įstatymą“, – sakoma D.Trampo pareiškime iš Baltųjų rūmų, praėjus kelioms valandoms nuo jo grasinimo tviteryje vetuoti šį dokumentą.

„Yra daugybė dalykų, dėl kurių esu nepatenkintas, šiame įstatymo projekte. Yra daugybė dalykų, kurių neturėtų

būti jame, bet mes buvome, iš esmės, priversti (juos įtraukti), norint formuoti mūsų karinę (galią)“, – pridūrė jis.

„Mano didžiausia pareiga yra palaikyti Ameriką saugią“.

Anksčiau D. Trampas reiškė nepasitenkinimą dėl prieštarai vertinamos sienos Meksikos pasienyje statybų finansavimo bei Atidėtų veiksmų atvykusių vaikų atžvilgiu (DACA) programos. *LRT*

LATVIJA: IŠSIŪS ŠNIPINĖJANČIUS RUSŲ DIPLOMATUS

Ryga, reikšdama solidarumą su keliomis kitomis Europos Sąjungos šalimis narėmis, planuoja išsiųsti vieną ar kelis rusų diplomatus, renkančius Latvijos teritorijoje žvalgybinę informaciją, penktadienį pranešė Užsienio reikalų ministerijos atstovas Gintas Jegermanis.

Latvijos užsienio reikalų ministerijos atstovas nurodė, kad jo šalis, kaip ir Didžioji Britanija bei kitos ES narės, svarsto skelbti atsakomąsias priemones į veikiausiai Rusijos Anglijos Solsberio mieste anksčiau šį mėnesį surengtą cheminę ataką prieš buvusį rusų dvigubą agentą Sergejų Skripalį.

G. Jegermanis nenurodė, kiek šalių gali prisidėti prie šios solidarumo akcijos, neaišku ir kiek tiksliai Rusijos ambasadoje Rygoje dirbančių diplomatų bus išsiųsta iš Latvijos. Jis sakė, kad daugiau detalių apie būsimus veiksmus bus paskelbta.

Latvijos saugumo agentūros savo viešai skelbiamose ataskaitose ne kartą perspėjo, kad Rusijos žvalgybos ir saugumo tarnybų veikla kelia didelę grėsmę šios Baltijos šalies interesams, o kitų valstybių žvalgybos agentų veikla esą yra vidutinio aktyvumo ir didelio pavojaus nekelianti.

Šalies nacionalinio saugumo tarnyba – Konstitucijos gynimo biuras – dar nepaskelbė savo 2017-ųjų ataskaitos, tačiau ankstesnių metų dokumente teigiama, kad užsienio

Latvijos Prezidentas R. Vejonis ir Lietuvos Prezidentė D. Grybauskaitė.

Reuters

žvalgybos tarnybos Latvijoje veikia tiek po diplomatinį misijų priedangą, tiek iš savo šalių teritorijų.

Kovo 8-ąją Konstitucijos gynimo biuro direktorius Janis Maizitis žurnalistams sakė, kad jo tarnyba yra išsiuntusi iš Latvijos kelis asmenis.

J. Maizitis nesutiko atskleisti, kiek būta tokių „tylių“ ekstradicijos atvejų, tačiau nurodė, kad daugiausiai tų asmenų buvo išsiųsti į Rusiją. Paprašytas pakomentuoti, dėl kokių priežasčių tie žmonės buvo išsiųsti iš šalies, Konstitucijos gynimo biuro vadovas teigė, kad jie padarė baudžiamiesiems nusikaltimams prilygstančių veiksmų.

ES lyderiai kovo 23 d. nutarė atšaukti iš Maskvos savo ambasadorių Markusą Edererį konsultacijoms ir pareiškė, kad „labai tikėtina“, jog Rusija yra atsakinga už išpuolį prieš buvusį rusų karinės žvalgybos pulkininką S. Skripalį ir jo dukrą Juliją kovo 4-ąją pietvakarių Anglijos mieste Solsberyje.

Lyderiai pridūrė, kad šiai atakai, per kurią buvo panaudota Sovietų Sąjungoje sukurta kovinė nervus paralyžiuojanti medžiaga, „nėra jokio įtikinamo alternatyvaus paaiškinimo“.

Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė kovo 22 d. pareiškė, kad Vilnius po kovo 4 dienos išpuolio prieš S. Skripalį svarsto išsiųsti iš šalies čia dirbančius Rusijos žvalgybos pareigūnus, dirbančius po diplomatine priedanga.

Dėl Solsberio atakos Londono ir Maskvos santykiai nusmuko į žemiausią lygį nuo Šaltojo karo laikų.

Londonas kaltina Maskvą dėl tos atakos, bet Rusija kategoriškai neigia visus jai pareikštus kaltinimus.

Britanija praėjusią savaitę iš šalies išsiuntė 23 rusų diplomatus ir įšaldė aukšto lygio kontaktus su Rusija.

Kremlius, reaguodamas į Londono veiksmus, taip pat paskelbė išsiunčiantis 23 britų diplomatus ir stabdantis Britų tarybos veiklą Rusijoje. *LRT*

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, pirmininkas / president

Gediminas Markevičius, redaktorius / editor

2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

E-mail: dirva.redaktorius.chicago@gmail.com

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.
VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.
Oro paštų į užsienį metams - \$130.00. Atskiuro numerio kaina - \$2.00.
Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu, ne visada sutampa su redakcijos nuomone. Nespausdinti straipsniai gražinami tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

KAIP NUSIKALSTAMA VEIKLA APKALTINTI KITUS

Po neįvykusios apkaltos Seimo nariui Mindaugui Basčiui, Lietuvos visuomenė sujudo kaip skruzdės pagaliu pabadytame skruzdėlyne. Tai džiugina – lietuviai dar neprarado savi-garbos, kad užsimerktų prieš valstybės išdavikų palaikymą. Visgi situacija buvo neįprasta – balsavimas dėl Seimo nario priesaiką sulaužiusio M. Basčio (dirbusio svetimos valstybės naudai) apkaltos nustebino ne rezultatu, bet po balsavimo įvykusiais dalykais. Dar ir šiandien ne visi supranta, kaip čia išėjo, kad M. Bastį nuo apkaltos išgelbėjo valstiečiai-žalieji, bet kalti liko... konservatoriai?

Nereikia pasimesti ir priimti R. Karbauskio grūdamų žai-dimo taisyklių - „balsuojam prieš apkaltą, o kaltę suverčiam konservatoriams“. Jo vadovaujami valdantieji nufotografavo savo balsavimo biuletenius, kad turėtų įrodymus, kaip palaikė apkaltą, bet... kas trukdė paskui sugadinti nufotografuotą biu-letenį? Toks fotografuojančiųjų uolumas turėjo pakišti mintį, kad valstiečiai-žalieji iš anksto žinojo apie tariamus TS-LKD kėslius balsuoti prieš apkaltą ir taip pakenkti valdančiajai dau-gumai. Užkibusių ant tokios minties tikrai atsirado – net tarp TS-LKD partijos narių. Štai vienas Seimo narys, TS-LKD frakcijos atstovas, puolė viešinti savo balsavimo biuletenio nuotrauką, tarsi pritardamas, kad jis „ne iš tų konservatorių, kurie balsavo prieš apkaltą“. O juk biuletenio fotografavi-mas ir viešinimas pažeidžia slaptumo, kurio pagrindu vyko balsavimas, principą!

Kol vieni ginčijosi, kas kaltas dėl to, kad apkalta M. Basčiui nepalaikyta, kiti pakvietė žmonės į protesto mitingą prie Seimo. Vienas iš iniciatorių, kvietusių ateiti protestuoti, buvo Andrius Tapinas. Susirinko keli tūkstančiai žmonių (skaičiuojama, kad jų turėjo būti apie 7 tūkst.). Protesto mi-tingo dalyvių skaičius netrukus irgi tapo ginčų objektu, nes valstiečių-žaliųjų šalininkai visai stengėsi paneigti mitingo reikšmę, teigdami, kad dalyvių buvo nedaug.

Dar iki mitingo pradžios buvo akivaizdu, kad bus bando-ma pritempti reikalą ant korpaloio, vardu „visi jie vienodi!“ Įdiegti tokią nuomonę visuomet nori tas, kam kepurė dega.

Pagrindinis reikalavimas, kuris nuskambėjo dar iki pro-testo mitingo, buvo pirmalaikiai Seimo rinkimai. Pažvelgus iš šalies, toks reikalavimas yra logiškas – Seimas, nepalai-kydamas apkaltos valstybės išdavikui M. Basčiui, susikom-promitavo, todėl turi trauktis. Bet... ar visas Seimas kaltas dėl tokio balsavimo rezultato?

Mitinge dalyvavo Seimo Pirmininkas Viktoras Pranskietis, kurio bandymas pasisakyti sukėlė minčių apie žmogų, kuris ne savo noru įlipo į politikos vežimą, tačiau negali išlipti, nes ir vežimas per greitai rieda, ir ponas, įsodinęs į vežimą, nelei-džia išlipti. Buvo ir pats ponas - R. Karbauskis. Žinoma, jis gi niekuo nerizikavo – bepigu ciniškai šypsotis protestuotojų miniai, žinant, kad tai ne minia chuliganų, pasiryžusių daužyti langus ir siaubti aplinkines krautuves. Todėl R. Karbauskis nepraleido progos pasinaudoti mitingu ir toliau skleisti mitą apie „nesąžiningus“ konservatorius.

Kęstutis Šilkūnas

AGENTAS 007 IŠ ŽUVININKYSTĖS TARNYBOS MĖTO PĖDSAKUS

Tautos išmintis sako, kad žuvis pūva nuo galvos. O prieš kelias dienas žurnalistai nu-fotografavo, kad Žemės ūkio ministerijos Žuvininkystės tarnybos direktoriaus pava-duotojo Aido Adomaičio namo kieme stovi beveik nauja val-diška „Toyota RAV4“.

Pats šis faktas nieko nebūtų nustebinęs. Šalyje, kur tarny-binio transporto yra daugiau nei proto visoje valdžioje, valdininkai nuolat naudoja valdišką transportą savo rei-kalams. Bet šis atvejis buvo tikrai pikantiškas. Mat prie Adomaičio namų stovinti valdiška „Toyota“ buvo ne su savo, o su 28 metų senumo BMW numeriais.

Filmo apie Jamesą Bondą verta scena. Aukštas valstiečių valdomos Žemės ūkio minis-terijos valdininkas kasdien su atsuktuvu po kelis kartus kei-čia tarnybinio automobilio num-erius tik tam, kad neįkliūtų su valdiška mašina prie namų.

Įžulumas, sumišęs su ko-mišku iš kolchozo burokus vagiančio fermos vedėjo go-dumu?

Kas teisybė, tai ne melas. Labai norėdami galėtume sma-giai pažvengti iš to, kokius ti-pus iš kolchozinių voratinklių traukia valstiečiai.

Bet juokas užstringa, kai pasiklausai Žuvininkystės tarnybos darbuotojų skundų. Pvz., kad čia jau kuris laikas pusė darbuotojų verčiami vykdyti ne savo funkcijas, nes daugybė etatų neužimta, o ką tik priimti darbuotojai Klaipėdoje darbuose nesusi-gaudo.

Vėluoja net algos, nes nėra kam jų apskaičiuoti, o čia ver-

damą žuvienę pagaliu maišo viceministras Bogdanovas ir ministro patarėjas Žilinskas, nes tarnybai paskirtas va-dovauti Kazlauskas taip pat nesusigauo žuvininkystėje. Na, o jo pavaduotojas, kaip jau suprantate, nemažai laiko pra-leidžia su atsuktuvu rankose.

T a i p p ū v a ž u v i s Žuvininkystės tarnyboje. Nuo galvos. Ir ta galva nėra Žemės ūkio ministerijoje, nors jos atsakomybės taip pat niekas nepanaikino. Nei dėl žuvinin-kystės, nei dėl atviros žemgro-bystės.

Nepaisant to, Žemės ūkio reikalus turinčios ištirti ko-misijos Seime nebus. Nebus parlamentinio tyrimo, kodėl tuo metu, kai įstatymas leidžia vienam žmogui turėti tik 500 ha ariamos žemės, Seimo val-dančiosios daugumos lyderis Karbauskis, ir ne tik jis, žemės turi kone 35 000 ha.

Parlamentinio tyrimo ne-nori Karbauskis. Todėl Seimo Kaimo reikalų komitetas pro-jektą dėl Žemės ūkio sek-toriaus tyrimo atmetė, mo-tyvuodamas, kad valstybės institucijos jau pradėjo tokius tyrimus.

Tai – melas. Tokio tyrimo niekas Lietuvoje neatlieka. Taigi Kaimo reikalų komiteto pirmininkas, garbingas ūkinin-kas, 11 vaikų tėvas Stančikas ir dar 4 komiteto nariai sąmonin-gai melavo, kad padėtų savo partijos lyderiui išsaugoti ir veidą, ir žemes prie jo.

Tą patį padarė ir Širinskienės vadovaujamas bei valstiečių dominuojamas Teisės ir teisėtvarkos komi-tetas, kuris siūlymą dėl parla-mentinio tyrimo apsvarstė vos

per 10 minučių ir jį atmetė.

Ar turėtume stebėtis?

Nebent tie, kurie buvo patikėję „Naisių vasaros“ se-rialo makaronais ir valstiečių kalbomis apie skaidrumą. Karbauskis valdžią paėmė ne tam, kad atiduotų 34 500 ha, sau pasilikdamas tik 500. Ūkiškai kalbant, valdžia ima-ma tam, kad galėtum paimtą žemę ir mišką dar ir apsitverti nuo įkyrių teisybės ieškotojų.

Šiandien visos valdžios šakos lenktyniauja raportuo-damos apie tai, kad Karbauskis viską visada darė teisėtai.

Vyriausioji rinkimų ko-misija nusprendė, kad „Agrokoncerno“ išlaikomas laikraštis „Naisių žemė“ ne-reklamavo Karbauskio, nes jis paminėtas tik 11 kartų ir šalia neparašyta, kad ponas yra partijos vadas. Kai kas nors įdės reklamą su vyno buteliu, bet neparašys, kad tai vynas, baudžiamas nebus, ane?

Baisioji STT raportavo, kad dėl 11 ha prie Kauno marių aptverto miško, aplinkosaugi-ninkų papirkimo taip pat vsio zakonno. Kas būtų pagalvojęs kitaip.

Kokia išvada? Pirmųjų metų veidmainystė valdžio-je baigėsi. Valstiečiai skuba naudotis valdžios teikiamo-mis galimybėmis. O paskui Karbauskį ir kitus aukštybėse skuba ir ministerijų mažutėliai.

K i e k v i e n a m s a v o . Valstiečių galvai dirba Seimo dauguma, VRK ir STT. O kol žuvis pūna nuo galvos, uode-goms tenka pačioms su atsuk-tuvu numerius ant valdiškos mašininkės prisukinėti. Kad bent šis tas nubyrėtų.

Rimvydas Valatka, LRT

LENKIJA PER KARĄ VOKIETIJOS PADARYTĄ ŽALĄ VERTINA 440 MLRD. EURŲ

Per Antrąjį pasaulinį karą nukentėję Lenkijos piliečiai galėtų pretenduoti, kad jiems būtų atlyginta dalis iš 440 mlrd. eurų žalos, šalies patir-tos dėl nacistinės Vokietijos veiksmų per Antrąjį pasaulinį karą, kovo 22 d. pareiškė spe-cialios parlamento komisijos pirmininkas.

Valdančiosios konservaty-vios nacionalistinės partijos „Įstatymas ir teisingumas“ (PiS) deputatas Arkadiuszas Mularczykas žalos dydį, kurio Vokietijos vyriausybė nepripažįsta, grindžia 1990 metais paskelbta studija. Tame dokumente teigiama, kad „Lenkijoje buvo 13,32 mln. tiesioginių nacistinės Vokietijos (veiksmų) aukų“.

Į šį skaičių patenka de-portuoti ir priverčiamiesiems darbams išsiųsti asmenys,

koncentracijos stovyklų ka-liniai, per karą suluošinti civiliai, našlės, našlaičiai ir žmonės, nukentėję nuo ligų, išplitusių per nacių okupaciją arba vykstant konfliktui.

A. Mularczykas sakė, kad 1990 metų tyrimo autoriai nustatė, jog Lenkijai priklausančių reparacijų suma yra 284 mlrd. JAV dolerių.

„T o k i a s u m a b u v o 1990-aisiais. Jeigu perskai-čiuotume dolerio perkamąją galią 2017 metams, gautume 1 984 trln. zlotų arba 543 mlrd. dolerių“, – įstatymų leidejo žodžius citavo nau-jienų agentūra PAP.

Vokietijos reparacijų klausimas jau seniai laikytas išspręstu, bet PiS lyderis Jaroslawas Kaczynskis per-nai jį vėl atgaivino.

Lenkijos užsienio rei-

kalų ministras Jacekas Czaputowiczius anksčiau šią savaitę užsiminė apie nesutampančias Varšuvos ir Berlyno nuomones, įskaitant reparacijų temą.

Pernai tuometis Vokietijos vyriausybės atstovas Steffenas Seibertas teigė, kad šis klausimas išspręstas dar 1953 metų rugpjūtį, kai Lenkijos komunistinė admi-nistracija paskelbė atsisa-kanti bet kokių teisių į karo reparacijas.

Tuo metu Lenkijos minis-trai buvo įvardiję potencialią kompensacijos sumą – apie 1 trln. JAV dolerių.

Per šešerius nacių oku-pacijos metus žuvo apie 6 mln. Lenkijos gyventojų, tarp jų – apie 3 mln. žydų, o šalies sostinė Varšuva buvo 1944 metais beveik visiškai sugriauta malšinant lenkų sukilimą.

LRT

TAUTOS ŠVIESUOLIUI VYDŪNUI – 150 METŲ

Š. m. kovo 18 d. Pasaulio lietuvių centre po šv. Mišių įvyko Vilhelmo Storostos-Vydūno 150-ųjų gimimo metinių minėjimas. Į šį minėjimą pakvietė Lituanistikos tyrimo ir studijų centras, Mažosios Lietuvos fondas ir draugija, ir Vydūno jaunimo fondas.

Pirmą kartą apie Vydūną išgirdau dar okupuotoje Lietuvoje. Sovietiniais laikais apie jį nelabai buvo galima ir užsiminti. Ir vis tik apie tautos didžiavyrius buvo kalbama, jų darbai kėlė viltį, jog Lietuva bus laisva.

Kartą teko dalyvauti slapta-me Vydūno minėjime etnografo Stasio Daunio (poeto Vaidoto Daunio, tragiškai žuvusio 1995 m. liepos 29 d. tėvas) namuose, Rumšiškėse. Minėjime pagrindinis kalbėtojas buvo Vaclovas Bagdonavičius, filosofas, literatūrologas, Mažosios Lietuvos kultūros tyrėjas, Vydūno kūrybos tyrinėtojas bei propaguotojas. Jo drąsa ir pasakojimas apie Vydūną paliko neišdildomą įspūdį.

Ir štai apie Vydūną vaizdo pranešimą stebėjau jau Lietuvai atgavus neriklauso-mybę, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, JAV. Pagrindinis pranešėjas vėl buvo dr. Vaclovas Bagdonavičius – Vydūno draugijos garbės pirmininkas. Jo pamąstymai apie Vydūną Bitėnų kaime Mažojoje Lietuvoje į vaizdo filmą įrašyti 2008 m. Kazimiero ir Birutės Žemgalių sodyboje.

Minėjimą Pasaulio lietuvių centre vedė fil. Vida Brazaitytė, kuri pristatė minėjimo svečius: Lietuvos Respublikos generalinį konsulą Čikagoje Mantvydą Bekešį su žmona Egle, seseles Juditą Zabaitę ir Laimutę Kabišaitę, Pasaulio lietuvių centro valdybos pirmininką Liną Gylį, Vydūno draugijos Lietuvoje atstovą Rimantą Gurauską, Pasaulio lietuvių centro direktorių Arūną Žilį, „Draugo“ fondo, JAV lietuvių bendruomenės Lemonto apylinkės, Maironio lituanistinės mokyklos bendruomenių va-

dovus bei narius, žiniasklaidos atstovus („Dirvos“, „Draugo“, „Čikagos aidas“ ir „Geras“) ir minėjimo koncerto muzikos – arfa grojusią Laurą Fako Utleį ir smuikininę Lindą Veleckytę.

Savo straipsnyje „Tautos Gyvenimo Giesmė“ Vydūnas rašė: „...*Giesmės ir dainos yra toks jau kiekvienos tautos skirtingumo požymis, kaip visi kiti jos gyvybės ir gyvenimo reiškiniai, būtent jos manymas, jos ūpas, jos palinkimai, jos kalba ir žodžiai, jos veikimai bei darbai. Giesmės ir dainos tik ryškiau atgarsi tautos esmę. Todėl pagaliau ir visa, kuo tauta įrodo, kad ji yra, kad ji gyva,*

Kalba Mažosios Lietuvos fondo ir draugijos pirmininkas kunigas dr. Valdas Aušra.

adinama jos gyvenimo giesmė, gaida.” (Vydūnas dažnai skambindavo savo pamėgtąja arfa, taip pamalonindamas savo svečius ir viešnius.)

Po kiekvieno pranešimo minėjime buvo muzikiniai intarpai, kurių metu muzikės atliko George Frideria Handel „Aria“, Gertrude Robinso „Balade“, Felix Mendelssohn „On Winds of Song“, Christorph Willibald Gluck „Melodie from Orfeo ed Euridice“ ir kt. kūrinius, kurie labai pagyvino šį minėjimą.

Apie Vydūną ir jo gyvenimą Mažojoje Lietuvoje pasakoją kunigas dr. Valdas Aušra, Mažosios Lietuvos fondo ir draugijos pirmininkas. Jis priminė, jog Vydūno šaknys yra Mažojoje Lietuvoje. Kun. dr. Valdas Aušra prisipažino, kad kai jis augo sovietinėje Lietuvoje, nelabai kas žinojo apie Vydūną, kadangi tėvai ir seneliai bijojo apie tai kalbėti. Jo senelis prieš II pasaulinį karą buvo Klaipėdos uosto muitininkas, kilęs iš Mažosios Lietuvos, Minetų kaimo. Jis 1911 metais spalio

Vydūnas Telšių gimnazijos mokinių ir mokytojų tarpe (1920.11.10).

LTSC nuotr.

1 d. įkūrė Mažosios Lietuvos jaunimo bendriją „Vaineters“. Dvasinis šios draugijos vadovas buvo Vydūnas, kuris apsilankė įkūrimo susirinkime ir ta jų bendrystę tęsėsi ir vėliau. Vydūnas siūsdavo šiai organizacijai spaudą, kurios tikslas buvo išsaugoti lietuvių kalbą tiems, kurie pripažįsta, kad jie yra lietuviai: kad jie vartotų lietuvių kalbą ir jos nepamirštų, nes spaudimas iš Vokietijos valdžios buvo milžiniškas, kad ši kalba išnyktų.

Nuo Vokietijos suvienijimo (1871 m.) Otas fon Bismarkas, pirmasis Vokietijos kancleris, uždraudė lietuvių kalbos mokymą pradinėse mokyklose. Iki to laiko Prūsijoje įstatymai buvo dviem kalbomis – vokiečių ir lietuvių. Po šio įstatymo lietuvių kalba pradėta drausti.

Vydūnas gimė 1868 m. kovo 22 d., Jonaičiuose, Šilutės apskrityje, Prūsijos karalystėje, valstietiškos kilmės evangelikų misionieriaus Anskio ir Marinkės Storostų šeimoje. Buvo antrasis vaikas dešimties vaikų šeimoje.

1888 m. baigė Ragainės mokytojų seminariją. 1896–1898 m. Greifsvaldo, 1899 m. Halės, 1900–1902 m. Leipzigo, 1913–1919 m. Berlyno universitetuose studijavo filosofijos, religijos, kultūros, meno, literatūros istorijos, sociologijos, gamtos mokslus, sanskrito, anglų ir prancūzų kalbas.

1888–1892 m. buvo Kintų pradžios mokyklos trečiasis mokytojas, mokė lietuvių ir vokiečių kalbų, geografijos, istorijos ir kūno kultūros. Mokytojaudamas Kintuose išlaikė aukštesnės kvalifikacijos mokytojo egzaminus ir 1892–1912 m. dėstė Tilžės gimnazijoje prancūzų ir anglų kalbas. 1918 m. dėstė lietu-

vių kalbą Rytų seminare prie Berlyno universiteto.

1895 m. įkūrė Tilžės giedotojų draugiją ir 40 metų jai vadovavo, kol 1935 m. hitlerininkai draugiją su kitomis Rytų Prūsijos draugijomis uždarė. Rengė dainų šventes, vaidinimus, populiario lietuvių liaudies dainas. Buvo veiklus Rytų Prūsijos lietuvių ir Klaipėdos krašto draugijų bei organizacijų narys, 1931 m. įkurtos Prūsų lietuvių draugijų tarybos pirmininkas.

Nuo 1907 m. dalyvavo lietuvių mokslo veikloje. Leido paties ištisai prirašomus žurnalus „Šaltinis“ (1905–1909 m.), „Jaunimas“ (1911–1914 m.), „Naujovė“ (1915 m.), „Darbymetis“ (1912–1925 m.). Bendradarbiavo kitoje Rytų Prūsijos lietuvių ir Lietuvos periodinėje spaudoje. 1923 m. dirbo Telšių mokytojų seminarijoje. Nuo 1925 m. PEN klubo, 1928 m. Lietuvos universiteto filosofijos garbės daktaras, 1933 m. Lietuvių rašytojų draugijos garbės narys. 1938 m. artėjant rašytojo 70-mečiui Vydūnas buvo nacionalinės Vokietijos valdžios persekiojamas ir uždarytas į Tilžės kalėjimą. Tačiau pasaulinio masto kultūros veikėjams pareiškus nepasitenkinimą greitai paleistas. 1940 m. buvo pristatytas Nobelio premijai, tačiau tarptautinė situacija sukludė tapti jos laureatu. 1944 m. su Tilžės gyventojais evakuotas Vokietijos gi-

lumon. Nuo 1946 m. gyveno Detmolde. Išitraukė į kultūrinę evakuotų Rytų Prūsijos lietuvių bei Lietuvos pabėgėlių veiklą, bendradarbiavo jų spaudoje.

Parašė 12 filosofinių veikalų, daugiau negu 30 filosofinio turinio dramų, istoriografinių darbų (wikipedia.lt).

Su Vydūno muzikiniu palikimu supažindino Arvydo Reneckio vaizdo įrašas su dr. Danute Petrauskaite, kuriame ji papasakojo apie Vydūno muzikalumą. Vydūnas mokėjo groti daugeliu muzikinių instrumentų. Bet didžiausia jo svajonė buvo išmokyti groti arfa. Jam tėvai padėjo įsigyti kankles, bet tai juk ne arfa. Vienas tėvo bičiulis dovanavo arfą, bet vėliau atsiėmė... Ir tik Vydūnui suaugus, subrendus, keliaujant po pasaulį, Londone jam pavyko instrumentą įsigyti. Kaip pasakoja amžininkai, jis ją laikė prie savo rašomojo stalo. Šią arfą muziejininkams pavyko atrasti ir ji šiuo metu saugoma Kintuose, Vydūno muziejuje.

Vydūno 150-ųjų gimimo metinių minėjimas PLC prabėgo labai greitai. Pranešimą „Vydūno laiškai skautams“ skaitė fil. Andrius Aleksišūnas. Po jo pranešimo ir muzikinio intarpo fil. Vida Brazaitytė pakvietė kunigą dr. Valdą Aušrą invokacijai. Po minėjimo rengėjai visus pakvietė pietums, kuriuos paruošė Audra Januškienė („Bravo Bites“).

Gediminas Markevičius

Fil. Audrius Aleksišūnas, Akademinio skautų sąjūdžio centro vadijos pirmininkas.

Laura Fako Utlej – arfa, Linda Veleckytė – smuikas. Visos nuotraukos Gedimino Markevičiaus.

KOVO 11-ĄJĄ SENATORIUI DICK DURBIN ĮTEIKTAS APDOVANOJIMAS

Senatoriui Dick Durbin (antras iš kairės) įteiktas „YIVO’s Founders Award“ už jo indėlį dirbant su Lietuvos vyriausybe ir YIVO institutu.

Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje kartu su YIVO Institutu Žydų Studijoms (*YIVO Institute for Jewish Research*) simbolinę, Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dieną, surengė pagerbimo vakarą ir apdovanojimų ceremoniją lietuvių kilmės Senatoriui Dick Durbin.

„Lietuvio bibliografo Antano Ulpio per visą sovietinę okupaciją išsaugoti YIVO dokumentai yra nepaprastai svarbūs Lietuvai, mūsų šalies ir tarptautinėms žydų organizacijoms. Jau pirmą kartą lankydamasis Lietuvoje po nepriklausomybės atkūrimo, Senatorius D. Durbin suprato, kaip svarbu, kad atkurtos Lietuvos Vyriausybė ir YIVO institutas Niujorke bendradarbiautų, kad išsaugotos vertybės būtų eksponuojamos, o mokslininkai ir studentai ga-

lėtų jas studijuoti“, - svečiams sakė M.Bekešius.

Senatoriui buvo įteiktas „YIVO’s Founders Award“ už jo indėlį dirbant su Lietuvos vyriausybe ir YIVO institutu, kurie bendradarbiaudami restauravo ir suskaitmenino šimtus tūkstančių svarbių istorinių dokumentų apie žydų kultūrą ir gyvenimą buvusiose LDK teritorijose. Generalinis konsulas pasidžiaugė, kad daugiau nei prieš 20 metų prasidėjęs bendradarbiavimas tarp Lietuvos ir YIVO instituto tęsiasi, o kovo 11 d. vykęs renginys yra puikus to pavyzdys.

Pagerbti Senatoriaus D. Durbin indėlio susirinko svarbūs žydų ir lietuvių bendruomenės atstovai, tarp kurių buvo JAV LB Tarybos pirmininkas Juozas Polikaitis, Lietuvių Fondo prezidentas Marius Kasniūnas, ilgametis aktyvus

lietuvių bendruomenės narys ir Senatorių Durbin pirmą kartą į Lietuvą lydėjęs advokatas Rimas Domanskis, taip pat Pasaulio lietuvių centro di-

rektorius Artūras Žilys, garbės konsulas dr. Jonas Prunskis ir ilgametis Senatoriaus draugas, garbės konsulas Stanley Balzekas. Taip pat renginyje

Renginyje pristatyta paroda „Vienas amžius iš septynių. Lietuva. Lite. Lita“, pasakojanti apie Lietuvos žydų gyvenimą nuo XV amžiaus.

LR konsulato Čikagoje nuotraukos

politinės karjeros pradžioje“, - sakė D. Durbin.

Renginio metu taip pat buvo pristatyta paroda „Vienas amžius iš septynių. Lietuva. Lite. Lita“, pasakojanti apie Lietuvos žydų gyvenimą nuo XV amžiaus. Dar lapkričio mėnesį į Čikagą atkeliavusi kilnojamoji paroda buvo demonstruota Čikagos kultūros centre bei kitose miesto ir Čikagos priemiesčių sinagogose. Prieš atkeliavimą į Čikagą, ekspozicija spalio mėn. buvo pirmą kartą iškilmingai pristatyta Lietuvos Respublikos Seime. Vėliau ši paroda keliaus į Vašingtoną bei Niujorką.

Generalinis konsulas Čikagoje Mantvydas Bekešius, kreipdamasis į susirinkusiuosius, pasveikino visus Nepriklausomybės atkūrimo dienos proga, ir kartu priminė, kad šiais metais švenčiame Valstybės atkūrimo Šimtmetį.

A. Ulpis nuo nacių ir sovietų išgelbėtus dokumentus, rizikuodamas savo gyvybe, daugelį metų slėpė buvusioje Šv. Jurgio bažnyčioje Vilniuje ir tik po Lietuvos nepriklausomo-

dalyvavo aukšti ir nusipelnę žydų bendruomenės nariai, tokie kaip litvakas Leo Melamed – Kaune holokausto metu rezidavusio Japonijos ambasadoriaus Chiune Sugihara išgelbėtas, o vėliau tapęs Čikagos akcijų biržos įkūrėju.

Dick Durbin, atsiimdamas apdovanojimą prisiminė pirmuosius vizitus Lietuvoje, susitikimus su tuometiniu prezidentu Algirdu Brazausku bei vėliau prezidentu tapusiu čikagiškiu Valdu Adamkumi, dėkojo visiems, prisidėjusiems prie šio projekto bei džiaugėsi matydamas susirinkusius draugus:

„Man nepaprastai džiugu viename kambaryje matyti du savo didvyrius: Stanley Balzekas ir Leo Melamed, žmones, kurie manimi tikėjo ir man padėjo pačioje mano

mybės atgavimo dokumentai vėl išvydo dienos šviesą. Šiuo metu Lietuvos kultūros ministerija ir Lietuvos nacionaliniai archyvai kartu su YIVO institutu vykdo dokumentų skaitmenizacijos projektą, kurį įvykdžius viename portale bus sujungti dokumentai, esantys Niujorke ir Vilniuje. Projektas truks keletą metų, o jo vertė sieks apie 6 mln. JAV dolerių.

YIVO institutas buvo įkurtas Vilniuje 1925 metais, bet prasidėjęs II pasauliniam karui - sunaikintas. Dalis jo neįkainojamų vertybių buvo pagrobta nacių ir išgelbėta JAV kariuomenės Frankfurte, kita dalis buvo slepiama Vilniuje Šv. Jurgio bažnyčioje.

Lietuvos Respublikos generalinio konsulato Čikagoje inf.

SĖKMĖS ŽIEDAS

Lietuvos patriotų tėvų Stefanijos ir Henriko Stasų atžala dukra Ingrida išaugo į Lietuvai nuolat pasišventusią asmenybę. Lietuvos Respublikos generalinės garbės konsulės Ingridos Bublys nuopelnus Lietuvai, taip pat Ohajui, Klivlandui, jos našią veiklą Rotary International organizacijoje Klivlando Rotary klubas įvertino per šventinį renginį kovo 15 d. „*Windows On The River*“ patalpose prie vingiuotos Cuyahoga upės Klivlando centre.

Iškilmų salė buvo perpildyta: susirinko Klivlando Rotary klubo nariai, tarptautinių bendruomenių atstovai, keturi stalai buvo skirti Klivlando lietuvių bendruomenės atstovams, vienas stalas – Bublių šeimai. Klivlando Rotary klubo prezidentas Jerry Smith pasveikino susirinkusius svečius, pakvietė prisiekti ir sugiedoti Jungtinių Valstijų himną. Šv. Barnabo bažnyčios klebonas kunigas Ralph Wiatrowski sukalbėjo invokaciją. Buvęs Klivlando Rotary klubo garbės prezidentas Richard S. Pollack, o dabar – *International Service* komiteto pirmininkas – toliau vedė pagerbimo eigą. Jis paaiškino, kad kasmet Klivlando Rotary klubas išrenka asmenį arba organizaciją, kurie aktyviai reiškiasi puoselėjant pasaulyje taiką ir tarpusavio supratimą. Taigi šių metų *International Service Award* apdovanojimas įteikiamas tokiam žmogui – tai LR generalinei garbės konsulei Ingridai Bublys. Salė jo žodžius palydėjo triukšmingais plojimais.

Kol Klivlando Rotary klubo prezidentas Jerry Smith

laikė apdovanojimą, Richard S. Pollack perskaitė Ingridai Bublys skirtus sveikinimus nuo Ohajaus gubernatoriaus John Kasich ir nuo JAV senatoriaus Sherrod Brown. Asmeniškai generalinę garbės konsulę sveikino JAV senatoriaus Robo Portmano atstovas Josh Prest, kuris įteikė konsulei senatoriaus proklamaciją. Prie mikrofono Ingridą Bublys pasveikino ir Jungtinių Ukrainos organizacijų (*United Ukrainian Organizations*) pirmininkė Marta Liscynsky, clevelandpeople.com prezidentas Dan Hanson, Akrono miesto vicemeras ir kiti.

Klivlando mero Frank G. Jackson kabinete Valerie McCall – vyriausybės ir tarptautinių reikalų vadovas (*Chief of Government and International Affairs*) – pasveikino LR garbės generalinę konsulę Ingridą Bublys, atsovaujančią Lietuvai Ohajaus, Indianos, ir Kentukio valstijose jau 22 metus, ir įteikė mero Frank G. Jackson sveikinimo proklamaciją. Ingrida Bublys yra labai veikli dirbdama konsulės darbą: būdama „*IB International Inc.*“ prezidente plėtoja Klilando ir Ohajaus verslo ryšius su Lietuva ir bendrai Baltijos valstybėse, taip pat Lietuvos verslą Amerikos rinkoje. Ji suorganizavo pasaulinį „*World Lithuanian Economic Conference*“ Čikagoje ir ten įsteigė prekybos skyrių. Ingrida Bublys suvedė Lietuvos startuolių kompanijas su Ohajaus valstijos Akrono inkubatorių skyriumi, kuris talkina startuoliams įsivertinti Amerikoje.

LR garbės generalinė konsulė Ingrida Bublys pa-

Klivlando Rotary klubo prezidentas Jerry R. Smith įteikia „International Service Award“ apdovanojimą LR garbės generalinei konsulei Ingridai Bublys; šalia – Richard S. Pollack, International Service komiteto pirmininkas.

Aleksandra Kudukis nuotr.

gerbta Lietuvos Kunigaikščio Vytauto Didžiojo ordinu, *American Nationalities Movement* „*Eagle Award*“ ir *International Rotary Club of Cleveland* „*Paul Harris Fellow*“ Garbės raštu ir kitais apdovanojimais. Inrida Bublys yra buvusi Rotary garbės prezidentė. Ji inicijavo našų bendradarbiavimą tarp Ohajaus ir Lietuvos universitetų, svarbų bendradarbiavimą tarp Ohajaus ir Lietuvos žemės ūkio departamentų, užmezgė Lietuvai naudingus ryšius su JAV pareigūnais.

Buvusi Rotary presiden-

tė Beverly Ghent-Skrzynski kvietė Valerie McCall apibūdinti Klivlando ir Rotary pastangas gerinant Klivlando miestą ir plėtojant tarptautinius ryšius.

Iškilmėms baigiantis, „*Exultate*“ choro vadovė Rita Kliorienė ir tautinių šokių ansamblio „Švyturys“ vadovė Aušrinė Širvinskienė įteikė konsulei Ingridai Bublys nuostabių, įvairiaspalvių gėlių puokštę. O lietuviai maloniai nustebino susirinkusius, galingai užtraukdami „Ilgiausių metų“ ir „Valio, valio, valio!“. Ir tikrai – valio konsulei

Ingridai Bublys, pagerbtai tarp tokių žymių žmonių, anksčiau laimėjusių „*International Service Award*“ apdovanojimą: Ronald B. Richard – „*The Cleveland Foundation*“, dirigentas Franz Welser-Most ir jo vadovaujamas „*The Cleveland Orchestra*“, dr. Toby Cosgrove – Klivlando klinikų prezidentas ir vadovas, garbingas Frank G. Jackson – Klivlando meras, taip pat daug kitų garbingų asmenų. Tai didelis džiaugsmas ir garbė ir LR garbės generalinei konsulei Ingridai Bublys, ir visiems lietuviams.

Dr. Viktoras Stankus

PARYŽIUJE – LIETUVOS 100-MEČIUI SKIRTAS IŠKILMINGAS KONCERTAS

Kovo 8 d. ypatinga akustika pasižyminčioje prestižinėje „Gaveau“ salėje Paryžiuje vyko Lietuvos valstybės atkūrimo 100-mečiui paminėti skirtas iškilmingas koncertas.

Pasaulyje Lietuvos vardą plačiai garsinantis Lietuvos kamerinis orkestras (LKO) kartu su tarptautinį pripažinimą pelniusia Lietuvos pianiste Mūza Rubackyte atliko speci-

aliai šiam renginiui paruoštą programą. Skambėjo klasikos šedevrai – Wolfgango Amadeus Mozarto – Koncertas fortepijonui ir orkestrui Nr. 23 A-dur (K. 488) ir Fryderyko Chopino – Koncertas fortepijonui ir orkestrui Nr. 1, op. 11. Programą pradėjo ir baigė šiuolaikinių

kompozitorių kūriniai: lietuvių Arvydo Malcio žemės ir visatos reiškinių įkvėptas „Paukščių takas“ ir prancūzo Pierre'o Thillo „Eglės sapnas“, op. 225. Kūrinys buvo sukurtas pasakos „Eglė žalčių karalienė“ motyvais. Susirinkusi publika turėjo išskirtinę progą dalyvauti pasaulinėje šio kūrinio premjeroje.

Jau daugiau nei 50 metų egzistuojantis LKO kelia sau pačius aukščiausius meistriskumo reikalavimus ir siekia būti vienu iš dešimties geriausių Europos orkestrų. LKO yra koncertavęs kartu su pačiais ryškiausiais muzikantais – Mstislavu Rostropovičiumi, Jurijumi Bašmetu ir Yahudi Menuhinu, pačiose žymiausiose pasaulio koncertų salėse – Berlyno filharmonijoje, Vienos „Musikverein“, Londono „Royal Festival Hall“ ir kitur. LKO šventinio koncerto metu dirigavo vienas talentingiausių Lietuvos dirigentų, Lietuvos nacionalinio operos ir baleto teatro

muzikos vadovas ir Lietuvos nacionalinio simfoninio orkestro dirigentas Robertas Šervenikas.

Pagrindinė vakaro solistė – virtuoziškoji lietuvė Mūza Rubackytė, kuri atstovauja jau ne tik Lietuvai, bet ir Prancūzijai bei Šveicarijai. Daugybės tarptautinių konkursų laureatė, autentiškai jautriai interpretuojanti Ferenco Liszto, Dmitrijaus Šostakovičiaus, Mikalojaus Konstantino Čiurlionio ir kitų iškiliausių kompozitorių kūrybą, vakaro svečiams iš savo plačios programos pasirinko atlikti žymiausius Wolfgango Amadeus Mozarto ir Fryderyko Chopino kūrinius. Pianistę vertina ir visuomet nekantriai laukia prancūzų publika.

Koncertą organizavo Lietuvos nacionalinė filharmonija, „Philippe Maillard Productions“ ir Lietuvos Respublikos ambasada Prancūzijos Respublikoje.

LR URM

Po koncerto gausūs plojimai.

LR ambasados Prancūzijos Respublikoje nuotr.

SMAGI KAZIUKO MUGĖ

Š. m. kovo 18 d. Klivlando lietuvių skautai surengė tradicinę 68-ąją Kaziuko mugę. Ji buvo tvarkinga ir savo tikslą pasiekė. Diena prasidėjo Šv. Kazimiero šventovėje mišiomis, kurias aukėjo klebonas kunigas Joseph Bacevice. Jose dalyvavo gražus būrys skautų, kuriems buvo skirti priekiniai suolai. Po pamokslų pasakyta klebono kunigo Bacevice kalba buvo skirta skautams. Jis jiems kalbėjo apie mugės pradžią ir Dievo įsakymą mylėti savo artimą (ar jaunieji skautai ją gerai suprato, nebuvo aišku - aut.). Šv. Mišioms pasibaigus, maldininkai rinkosi į parapijos salę, kurioje stovėjo stalai, besipuikuojantys skautų pagamintais drožiniais, audiniais, knygomis, šiai mugei būdingais tradiciniais riestainiais ir kitais įdomiais dirbiniais. Lietuvių ir anglų kalbomis mugę atidarė vyr. skautininkė Virginija Juodišiūtė-Rubinski vyr. skautininko Remigijaus Belžinsko sveikinimu, kartu primindama šių metų Vasario

Dalis Klivlando skautijos scenoje su vadovais (iš dešinės): vyr. skautininkė Virginija Rubinski ir vyr. skautininkas Remigijus Belžinskas.

A.V.Matulionio nuotr.

16-osios reikšmę (Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo šimtmetį). Susibūrę scenoje, skautai padainavo keletą dainų. Po to mugės dalyviai buvo pakviesti pasivašinti karštu

maistu bei saldumynais, pasigrožėti skautų rankdarbiais ir jų nusipirkti atminimui. Šiais metais mugėje apsilankė per 200 asmenų.

Algirdas V. Matulionis

Riostainių nuolatinis prižiūrėtojas ir kepėjas Andris Dunduras buvo ir jų pardavėjas.

A.V.Matulionio nuotr.

Mugės svečiai vaišinami karštu maistu.

A.V.Matulionio nuotr.

AIRIJA

Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo proga – vaikų konkursas Airijoje

Kovo 11 d., švenčiant Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dieną, Airijoje veikiančių lituanistinių mokyklų mokiniai ir mokytojai rinkosi į pirmąjį Žinių apie Lietuvą konkursą. Lietuvos Respublikos ambasados Dubline iniciatyva įvykusiame renginyje dalyvavo daugiau kaip šimtas atstovų iš vienuolikos mokyklų, veikiančių devyniuose Airijos miestuose.

Renginį atidariusi Žinių apie Lietuvą konkurso garbės globėja, Lietuvos švietimo ir mokslo ministrė Jurgita Pertrauskienė pažymėjo lituanistinio švietimo užsienyje svarbą Lietuvos atečiai ir padėjo lituanistinėms mokykloms

už jų atliekamą didelį darbą puoselėjant lietuviybę. Ambasadorius Egidijus Meilūnas priminė Mikalojaus Daukšos žodžius, kad tautos atečiai svarbiausia yra gimtoji kalba ir jos puoselėjimas. „Šie žodžiai yra itin aktualūs ir šiandien“ – pabrėžė ambasadorius.

Konkurse dalyvavo visų amžiaus grupių vaikai. Ikimokyklinukai piešė Lietuvai skirtus piešinius, vyresni keliuose amžiaus grupėse varžėsi žiniomis apie gimtąją šalį.

Visi dalyviai buvo apdovanoti padėkomis ir knygomis „Aš – lietuvis“, o nugalėtojams įteikti diplomai ir specialūs prizai. Konkursą organizavo Lietuvos ambasada Dubline kartu su Airijos lietuvių bendruomene,

parėmė Lietuvos švietimo ir mokslo ministerija, lietuviška medicinos klinika Dubline „Sandyford Healthcare“ ir Valstybinė lietuvių kalbos komisija.

Po renginio Dublino Šv. Andriejaus bažnyčioje vyko šv.

Dublino Šv. Andriejaus bažnyčioje po Šv. Mišių už Tėvynę bei Airijos lituanistinių mokyklų mokinių šventinio koncerto.

LR URM

Mišios už Tėvynę bei Airijos lituanistinių mokyklų mokinių šventinis koncertas.

Š.m. keturiolikoje Airijos miestų veikia šešiolika lituanistinių mokyklų, planuojama mokyklas steigti dar trijuose miestuose.

LR URM

ARGENTINA

„LIETUVIŲ ŠOKIŲ FESTIVALIS“ ARGENTINOJE

Argentinos lietuvių bendruomenė kartu su viso pasaulio lietuviais šventė Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetį ir Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dieną – Kovo 11-ąją. Ta proga Argentinos lietuvių bendruomenės valdyba (ALB ALOST) organizavo „Lietuvių šokių festivalį“, kuris įvyko Argentinos lietuvių centro draugijos patalpose Buenos Airėse.

Renginyje dalyvavo lietuvių tautinių šokių kolektyvai „Dobilas“ (Susivienijimas lietuvių Argentinoje), „Inkaras“ (Argentinos lietuvių centras), „Mindaugas“ (Mindaugas) ir „Nemunas“ (Nemunas).

Argentinos lietuvių bendruomenės inf.

LIETUVA 2118: ŽMONĖS, KOKYBĖ IR PO ŠEŠIS VAIKUS KIEKVIENOJE ŠEIMOJE

Šimtmetį atšventėm puikiai. Tikrai! Labai nuoširdžiai taip manau. Tiek vienybės ir pasididžiavimo savo valstybės šioje šalyje jau seniai nesu matęs. Ir nors labiau pritariu minčiai, kad Lietuva ne šimtais, o tūkstančiais metų savo amžių skaičiuoja, šiuolaikinio valstybingumo šimtmetis mums yra tikrai svarbus.

Praėjęs amžius - kaip tvirtas pamatas tam Lietuvos projektui, kurį sukursime ateityje. Nuo mūsų priklauso, kokia bus ateities Lietuva. Kiekvieną dieną kiekvienas galėtų savęs, savo šeimos paklausti, ką mūsų padarėme, kad Lietuvoj būtų geriau gyventi. Jeigu visi klausime savęs ir paruošim atsakymus, tada ateis pokyčiai, pamatysit. Ir žinote, ką? Būtent tie pokyčiai galėtų tapti didžiausiu praėjusio šimtmečio ir jo herojų įprasminimu.

Ateities Lietuva. Vizija.

Kokia turėtų būti ateities Lietuva? Kokia ta Lietuvos vizija, kurios visi norėtume siekti ir kuri būtų aktuali ir po šimto metų? Jokios gilios filosofijos čia nėra. Kokia gali būti geresnė vizija, nei tai, kad Lietuvos žmonės gerai gyventų? Visame pasaulyje visi žmonės nori gyventi geriau, mes – ne išimtis. Tik įsivardinti šį paprasčiausią tikslą ne visada sugebame. Juk viskas, ką darome, dėl ko judame, yra geresnis gyvenimas sau, šeimai, valstybei. Jokios kitos vizijos net ir neieškokime. Geriau ieškokime kelių, kaip ją pasiekti. Va čia ir pradeda viskas darytis šiek tiek sudėtingiau.

Turime susikaupti, spjauti į smulkmenas ir imtis pagaliau rimtų darbų. Ne - čia nukirpti, ten pridėti. Ne - vienur perstumdyti kėdes, kitur patvarkyti struktūras. Toks darbo imitavimas niekur mūsų nenuves. Be to, negalime laukti, kol valdžia ims rimtų darbų. Valdžia juk visuomet bloga. Nors nesiskųskime, nes gali būti ir blogiau. Nebėra laiko verkėti. Iki Lietuvos valstybės dviejų šimtų metų gimtadienio liko vos šimtmetis. Kiekvienas iš mūsų turime imtis inici-

atyvos ir savo kieme, savo bendruomenėje, savo mieste, o tuo pačiu ir savo valstybėje kasdien kurti geresnį gyvenimą ir taip keliauti į naują ir sėkmingą mūsų šalies šimtmetį.

„Naudingosios iškasenos“. Žmonės.

Jau prieš šimtą metų Lietuvos Respubliką kūrę signatarai labai aiškiai suprato – Lietuvos stiprybė yra jos žmonės. Istorikai neleis sumeluoti. Būtent investicijos į švietimą, galimybės verslui, atkūrus Lietuvos Nepriklausomybę, tapo labai rimto ekonominio šuolio sąlyga. Šimtmečius pavergtą šalis, atgimusi lyg iš niekur, per labai trumpą laiką tapo viena ekonominių Europos lyderių.

Nereikia išradinėti dviračio ir dabar. Labai aišku, kad didžiausią vertę Lietuvai gali sukurti jos protai. Tik kaip juos čia išlaikyti, susigrąžinti ir kaip ugdyti naujus? Tos idėjos jau yra iškristalizavotos. Mokytojo profesija turi tapti prestižine. Privalom įsivesti dvigubą pilietybę. O svarbiausia, turime skatinti verslumą, netrukdyti žmonėms patiems kurti savo gyvenimus. Tai padėtų spręsti ir demografines problemas.

Visi suprantame, kad demografijos padėtis šiandien yra pavojinga. Turėtų pasitempti ir pasiryžti auginti daugiau vaikų. Po šešis! Na gerai, užtektų ir po tris. O jei rimtai, tai visi turime suprasti, kad be jaunosios kartos Lietuva ateities neturi. Čia yra rimta grėsmė, kurios sprendimui reikia realių priemonių ir iš valstybės pusės. Be žmonių mes neišlikim. Lietuva nebus tokia, kokią turime dabar.

Ištaisyta klaida nesiskaito

Ir čia į areną stoja visa dėl vieno ar kitų priežasčių per šimtmetį po pasaulį išsibarsčiusi Lietuva. Lietuvių bendruomenės nuo Australijos iki Norvegijos yra gyvybiškai svarbios ateičiai. Ten taip pat mūsų turtas, istorija, protai. Tos bendruomenės yra tam tikras Lietuvos išgyvenimo garantas. Labai svarbu, kad pasaulio lietuviai žinotų, kad

jie mums, gyvenantiems čia, yra svarbūs. Lietuva seniai nebėra tik tie 65 tūkstančiai kvadratiniai kilometrai. Lietuva yra globali.

Ir čia turime labai ryžtingai dėti ant stalo dvigubos pilietybės idėją. Tai būtų aiškus ženklas visiems išeiviams, kad jie taip pat yra Lietuva. Dviguba pilietybė padėtų ištaisyti istorinę klaidą, kai išeiviai buvo nurašyti, kaip nereikalingi savo šaliai. Konfucijus sakė, kad ištaisyta klaida nesiskaito. Imkim ir ištaisykim tą klaidą. Tai atneštų daug vertės. Tai leistų lengviau grįžti išvažiavusiems. Tai atvertų duris namo visiems pasaulio lietuviams.

Kur nanomedikai ar atavariai?

Ateinančio šimtmečio pagrindu bus mokslas ir technologijos. Mokytojavimas, dėstytojavimas turi tapti prestižinėmis specialybėmis. Atlyginimus reikia kelti. Smarkiai. Nes dabartinė situacija yra apgailėtina. Bet nepamirškime, kad reikia kelti ne tik atlyginimus, bet ir profesionalumą. Pastebime, kad trūksta kokybės kai kuriose srityse. Atsiliekame nuo laikmečio ne tik mokyklose, bet ir universitetuose. O tai yra neatleistina nuodėmė prieš būsimas lietuvių kartas. Šiandien mums reikia moderniausių žinių.

Lietuvoje dabar daugiausiai galimybių turi talentai, pasirodę dirbti skaitmeninėje rinkoje. Turintys programavimo ir kitų e. įgūdžių. Juk jau netrukus ieškosime nanomedikų, lietimų programuotojų, kibernetinio saugumo karininkų ar technologinės žemdirbystės specialistų. Papildykime švietimo programas, išlaisvinkime vaikų kūrybiškumą, kelkime didelių klausimus. Aš siekiu, kad jau pradinukai turėtų galimybę mokytis programavimo pagrindų. Pats tuo rimtai užsiimu su „Switch!“, kitomis iniciatyvomis.

Kad gerai išsilavinusi modernioji karta žinotų, kaip pritaikyti savo žinias, stiprinkime verslumo įgūdžius. Išlaisvinkime mūsų žmones iš baimės veikti. Be to, neturėsime pakankamai jėgos šalies progreso proveržiui. Verslumo galima išmokyti. Nesėkmės baimė yra vienu pagrindinių stabdžių. Žvelkime, kaip verslumą skatina Didžioji Britanija, į kurią plūsta mūsų piliečiai. Ar, pavyzdžiui, Australija, kurioje mokesčių sistema siekia ne nubauti, o skatina uždirbti daugiau ir tokiu būdu

Antanas Guoga, Europos Parlamento narys

padėtų surinkti biudžetą, mokėti pensijas, išlaikyti socialinę ir sveikatos apsaugą. Kitaip tariant, būtent geros darbo vietos, mano galva, yra pagrindų pagrindas, kad per ateinančią šimtmetį galėtume įgyvendinti geresnio gyvenimo viziją Lietuvoje.

Kokybės ženklas. Lietuva.

Turime tik vienos rūšies „naudingųjų iškasenų“ – nuostabių, protingų, ryžtingų, darbščių žmonių. To negana, kad išsiskirtume iš kitų valstybių, kad sužibėtume. Juk gerų žmonių tikrai yra visuose pasaulio kampeliuose. Turime rasti dar kažką, kas darytų mus išskirtinius, kas garantuotų geresnį gyvenimą ateinančioms Lietuvos kartoms. Mano galva, tuo Lietuvos išskirtinumu galėtų tapti kokybė. Visose srityse. Visose veiklose. Lietuviška kokybė turi tapti prekės ženklu, dėl kurio nekiltų abejonių.

Lietuviai dažnai pasaulyje yra vertinami, kaip aukščiausio lygio specialistai. Ypač technologinėse srityse. Jau šiandien mūsų žmonės yra aukščiausios kokybės standartas. Aukščiausio lygio specialistai, kurie čia dirba, ypač technologinėse srityse jau yra kokybės standartas. Lietuviški lazeriai, biomedijos pramonė – lietuviška kokybė, ir tuo viskas pasakyta. Bet mes galime tą aukščiausią lygį perkelti ir į kitas gyvenimo sritis. Jas vystyti, tobulinti, kurti kokybiškus produktus ir paslaugas, o tuomet kurti ir sėkmingą Lietuvą.

Nebijokime būti lyderiais

Pasaulis juda link decentralizacijos. Kuo toliau, tuo mažiau reiškia fizinės valstybių ribos. Kuo toliau, tuo labiau turėsime daug bendradarbiauti globaliu mastu ir vis daugiau tapsime pasaulio piliečiais. Valstybinė valdžia, kuo toliau, tuo mažiau turės kontrolės. Ir tai nėra nei labai gerai, nei labai blogai. Tiesiog taip yra ir turime tą suprasti ir prisitaikyti. Bloką grandinės (blockchain) tech-

nologija yra puikus to pavyzdys. Žmonės visame pasaulyje kuria, prekiauja, keičiasi vertėmis visiškai nepriklausydami nuo tradicinės valdžios reguliavimo.

Ir su metais ši technologija, o ir kitos analogiškos skaitmeninės technologijos, įgaus vis didesnių svertų pasaulio ekonomikoje. Mes galime tapti lyderiais šioje srityje. Mes galime čia įtvirtinti lietuvišką kokybę, kaip gerų, patikimų, plačiai taikomų paslaugų garantą. Tik turime nebijoti ir siekti būti lyderiais. Tas pats ir dirbtinio intelekto srityje. Akivaizdu, kad būtent ta kryptimi vystosi skaitmeninis pasaulis. Čia yra sritys, kuriose turime būti sėkmingi, jei norime po šimto metų matyti ekonomiškai stiprią, išsivysčiusią Lietuvą.

Pati švariausia šalis pasaulyje?!

Lietuva yra ekologiška šalis. Mes tai nujaučiame, bet tuo per daug nesigiriame, neskelbiame pasauliui. O juk tai yra mūsų šalies aukščiausia kokybė, įrodymas, kad mūsų aplinka gera, kad produktai sveiki, kad vanduo ir oras yra švarūs. Atrodo, na ir gerai, o kas iš to? Kaip tik tai yra vienas didžiausių mūsų šalies turtų. Ekologija ir gyvenimo sąlygos kuo toliau, tuo labiau lems šalių gerovę. Todėl negalime į tai numoti ranka.

Jau šiandien turime garsiai šaukti, kad Lietuva yra pati švariausia šalis pasaulyje. Mes turime didžiuliotis tuo, ir visi visur tą kartoti. Kas švariausia šalis pasaulyje? Lietuva! Investuokim į miškų, vandens, žemės kokybės išsaugojimą, ir tai tikrai atsipirks. O po šimto metų mūsų anūkai galės didžiulodami sakyti, kad gudrūs buvo seneliai, įtvirtino ir išlaikė lietuvišką kokybę.

Ir dar yra daugybė sričių, kuriose, siekdami geros lietuviško kokybės, tik laimėtume. Lietuviškos kokybės siekis kiekviename žingsnyje labai aiškiai reikštų, kad esame šalis su ateitimi. Mažiausiai dar šimtui metų.

Antanas Guoga, Europos Parlamento narys

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais 9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

**METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00**

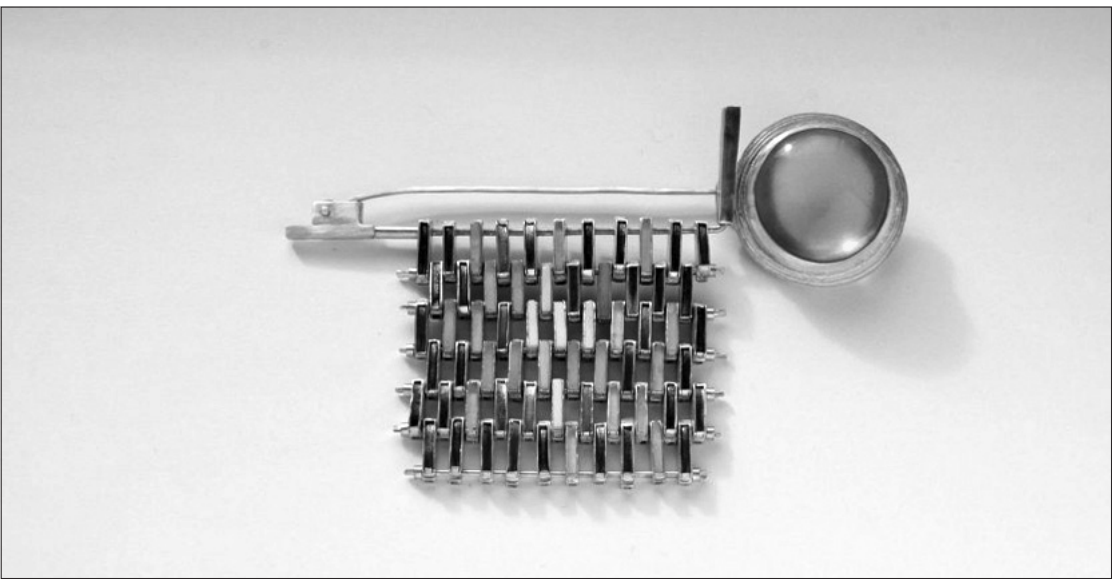
VOKIETIJOJE PRISTATYTA GINTARO DIRBINIŲ PARODA

Lietuvos valstybingumo atkūrimo 100-mečio proga viename žymiausių Vokietijos auksakalystės muziejų – Das Deutsche Goldschmiedehaus – kovo 22 d. atidaryta lietuvių menininkų gintaro dirbinių paroda „Jūratės ašaros“. Parodoje pristatomi 15 garsiausių šiuolaikinių skirtingų kartų lietuvių autorių darbai. Nuo Kazimiero Simanonio, dariusio didžiulę įtaką profesionaliajam lietuvių gintaro menui XX a. 7–8 dešimtmečiais, iki gintaro meno suklestėjimo XX a. paskutiniaisiais dešimtmečiais, siejamo su tautos šaknų paieška Lietuvai atgavus nepriklausomybę. Atvaizduojama ir mecenatų V. ir K. Mizgirių veikla, kuriant Gintaro galerijas-muziejus

Vilniuje bei Nidoje.

Pristatomi vyresniosios kartos menininkai: Birutė Stulgaitė, Sigitas Virpilaitis, Marytė Gurevičienė, Adolfas Šaulys/Mari Relo, Solveiga ir Alfredas Krivičiai, be kurių neįmanoma įsivaizduoti šiuolaikinės lietuvių gintaro meno scenos. Vidurinijai ir jaunesniam kartai kartais atstovauja aktyviai kuriantys autoriai: Nerijus Erminas, Eglė Čėjauskaitė-Gintalė, Vita Pukštaitė-Bružė, Šarūnė Vaitkutė, Eimantas Ludavičius, Jurgita Erminaitė-Šimkuvienė, Ugnė Blažytė, Benas Staškauskas ir kiti.

Parodoje pristatomi kontraversiški objektai ir papuošalai, atskleidžiantys originalų menininkų mąstymą ir savitą lietuvių

Vita Pukštaitė-Bružė. Segė „Atspindys“, 2017. Sidabras, gitaras, emalis.

santykį su gintaru, kuris nuo seno buvo – unikalus. Gintaro dirbiniais prekavo dar senovės baltų gentys, o XIX a. pab.-XX a. pr. jis vadintas šventu akmeniu, lietuviškos dvasios įsikūnijimu.

Nepriklausomoje Lietuvoje gintaras buvo paskelbtas nacionaliniu ištekliumi ir tapo neatšiejamu tautinio kostiumo komponentu. Tačiau po II pasaulinio karo keletui dešimtmečių gintaro dirbiniai buvo diskredituoti ir prarado vertę, užplūdus Kalinigrado gintaro kombinato produkcijai. Gintaras buvo lydomas, pjaustomas, malamas, jis nebeteko savo išskirtimumo ir tapo kičinio dirbinio sinonimu. Neigiamas menininkų požiūris į gintarą keitėsi palaipsniui – nuo

F. Daukanto, K. Simanonio, iki devintojo dešimtmečio atgimimo. Šis lietuvių profesionaliojo gintaro meno kontekstas – nepaprastai svarbus, norint suvokti lietuvių gintaro meno vystymąsi ir dabartinę jo padėtį.

Specialiai parodai buvo sukurta videofilmas, kuriame pasakojama apie XX-XXI a. lietuvių gintaro meno raidą, pristatomi žymiausi autoriai ir etapai jų kūriniai, kurie šiuo metu yra neprieinami plačiajai visuomenei ir juos pamatyti įmanoma tik fotografijose. Videofilmo autoriai – menininkai Urtė Sabutytė ir Laurynas Skeisgiela.

Paroda veiks iki gegužės 15 dienos, gegužės 23 dieną ji bus perkelta į Wiesbadeno Landtago

rūmus.

Parodos kuratorė – menotyrininkė, VDA docentė, LDS narė dr. doc. Jurgita Ludavičienė, projekto globėjai: Heseno krašto landtago prezidentas Norbert Kartmann, Lietuvos Respublikos nepaprastasis ir įgaliojasis ambasadorius Vokietijoje Darius Jonas Semaška.

Projektą remia Vilniaus dailės akademija, Lietuvos kultūros institutas, LR ambasada Vokietijoje, LR garbės konsulė Eva Dude, privatūs rėmėjai.

Daugiau informacijos rasite: čia <http://www.goldschmiedehaus.com/de/jurates-traenen-litauische-bernsteinkunst-des-20-und-21-jahrhunderts>

LR KM

Gintaras.

www.goldschmiedehaus.com/

ALEKSANDRAS GUOBYS

TENAI GIMTINĖ, VAIKELI...

Esė

(Tęsinys, pradžia „Dirvos“ sausio 2 d. laidoje)

Aš ilgai stovėjau ir negalėjau patikėti savo akimis. Nežinojau net kieno ir paklausti. Tuomet buvo prasidėję Lietuvoje ryškūs Sąjūdžio žingsniai, bet čia kas? Taip pat Sąjūdis? Pajudėjo mirusieji?

Atsakymo iki šiol neturiu.

Uždegiau žvakelę ant tavo, Povilai, kapo. Uždegiau ir ant to kito, galvodamas, kad ten, apačioje, Jonas, nesvarbu, kad kito vardu juodas akmuo pavadintas.

Įsiliepsnojus žvakutėms, išgirdau balsą. Net krūptelėjau. Persižegnojau. Kalbėjai tu. Aiškiai, taip pat kaip ir 1946 metais, kai tą vakarą, išeidamas iš namų su šautuvu rankose, dėkojai motinai, kad tave aprenė nauju tamsiu milo kostiumu, lyg jaunuoli prie altoriaus einantį.

Kaip tu užaugai ir pasikeitėi, brolau, - išgirdau Povilo balsą, sklindantį iš Anapus. - Aš vis atsimenu, kaip kadaise išgąsdinau pro šalį į ganyklą jojantį tavo žirgą. Buvau pasislėpęs rugiuose ir kai tik tu atsidūrei šalia, aš iššokau ant keliuko, kuriuo tu jojai. Tavo

arklys metėsi į šalį, o tu... keberiokt ant žemės! „Kvailys! Durnius!“ - ašarodamas šaukėi, o aš juokiausi. Tu man atleisk, broleli... Šitą nuodėmę tebejaučiu ir dabar, būdamas po šituo motinos paminklu.

Tas balsas staiga nutilo. Žiūrėjau, kaip mirksi žvakė prie nedidelio cementinio kryžiaus ir, glostydamas jį, tyliai šnabždėjau:

Nuo pat 1991-ųjų kovo 11 dienos mes vylėmės, kad atgimusi tauta atvers savo kūrybinių galių gelmes, išsivaduosime iš mankurtų raizgalynės, o laisvės kovotojai taps ateities kelrodžiais. Bet, brolau, su mankurtų kepurėmis daugelis patogiai tebešliaužioja po tautos kūną ir dvasią iki šiol. Gal tu, Povilai, gali priminti mūsų gadynei, kad pasaulyje nuo Kristaus atėjimo į žemę galioja įstatymai ir bedieviams, ir nusidėjėliams, piktadariams ir galvažudžiams, vaikų dar-kytojams, melagiams ir prisiekusiems netiesa. Norėčiau, brolau, kad tokie įstatymai taptų triumfo vartais į mūsų apsivalymo ir tėvynės garbės

kelią. Tavo jaunas kraujas, giliai įsirežęs į Vyžuonų miestelio grindinį, tegu amžinai primena mums ir po mūsų gyvensiantiems, kad nieko brangesnio žmogaus gyvenime nėra už Tėvynės, kuriai tu prisiekei Janonių miške, laisvę, palikdamas mums tą amžiną dvasios šauksmą, ateinantį iš istorijos gelmių, iš Dangaus šviesa palaimintų mūsų motinų ir tėvų.

O žvakelė tyliai liepsnojo...

-Tu dar ką nors sakyk, Povilai. Gal ne viską aš žinau?

-Žinoma, kad ne viską, - pasigirdo vėl jo gražus, jaunas balsas. - Tą naktį, kai motinos palaimintas, linksmas ir žvalus grįžau į savo buveinę – tankiomis eglutėmis apaugusią nuokalnę Janonių miške, jaučiau tarsi einu ne miško takeliais, vedančiais prie mano slėptuvės, o plačiu Verkių dvaro Vilniuje keliu, kur, būdamas septintoje klasėje su klasės draugais buvau ekskursijoje. Gerai prisimenu, kaip nuo rūmų grožio svaigo mums širdys, o koncerto metu kalbėjo Tyzenhauzas ir Masalskis – artistai. Savo bunkeryje Joną Patumsį vadindavau Tyzenhauzu. Mat jis metė darbą Kaune ir atvyko, šaukiamas pareigos, tiesiai į šitą stebuklą ir vilties žemę. Jonas buvo baigęs gimna-

ziją, turėjo skambų balsą, todėl man ir mano draugams būdavo saldu klausytis jo skaitomų posmų. Ypatingai išraiškingai skambėdavo jo lūpose partizano priesaika. Štai, pasiklausyk: „Prisiekiu Visagalio Dievo akivaizdoje, kad ištikimai ir sąžiningai vykdysiu Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio nario pareigas, kovosiu dėl Tėvynės laisvės ir Nepriklausomybės atstatymo, nesigailėdamas nei savo turto, nei sveikatos. Šventai laikysiu visas man patikėtas paslaptis. Saugosiu šalies gerovę ir visur elgsiuos, kaip doram, klusniam ir narsiam laisvės kovotojui elgtis pridera...” Kai jis, miško aikštelėje suklampusiems naujokams skelbdavo šitą priesaiką, atrodydavo, kad miškas nutyla, o tie žodžiai tiesiog sminga į partizanų širdis.

-Ar daugiau tu nieko man nepasakysi?

-Kiekvieną kartą, kai tik tu ateidavai čia tais bolševikmečio metais, labai skubėdavai. Gal vengei pikty akių? Gal todėl ir Jono brolis nė karto čia nepasirodė. Ir jo pusseserė, mokytoja, taip pat čia nebuvo nė karto, nors jos mokykla buvo tik už kelių kilometrų nuo šios vietos. Supratau, kad juos tebevaldo ta pati baimė,

su kuria jie tiesiog susigyveno.

- Gal ir taip, Povilai, bet man atrodo, kad nori man pasakyti kažką labai svarbaus, ko man niekas iki šiol nepasakė.

Vėl suošė miškas. Danguje pasirodė saulė, kurios spinduliai, prasibrovę pro medžių šakas, skaisčiai apšvietė Povilui ir Jonui mamos pastatytą cementinį kryžių.

-Tu matai, brolau, kokie spinduliai šildo mano amžinąją vietą? Gal jau supratai, kad noriu papasakoti apie ją, kuri šitą paminklą pastatė, nebijodama nei miško žvėrių, nei sulaukėjusių Maskvos ir Vilniaus valdžios palaimintų galvažudžių. Ar supratai, apie ką aš? Tai apie mudviejų motiną. Girdi? Ji gyveno pas tave, Vilniuje. Po to, kai melioracija be gailėsčio, be absoliučiai jokio gailėsčio griovė sodybas, kirta senelių ir tėvų užaugintus medžius, kolchozo traktoriai, girtų traktorininkų vairuojami, naikino viską, kas tik kvepėjo nuosavybe. Tai buvo paskutinė mūsų mamos išniekinimo akcija. Net mylimą jos šunelį ir bičių avilius pačiame medonešy, drauge su išrautais krūmais ir obelimis, sugrūdo į duobes, specialiai tam išraustas. Paskui ji ilgai gydėsi dukters Faustos ir žento globojama Kauno klinikose.

(Bus daugiau)

VYDŪNAS IR LIETUVA

Vilhelmo Storostos-Vydūno 150-ųjų gimimo metinių minėjime kalba Vydūno draugijos Lietuvoje atstovas Rimantas Gurauskas. G. Markevičiaus nuotr.

Lietuva mini Vydūno gimimo 150 metų sukaktį.

2018-tuosius Seimas paskelbė Vydūno metais, Vyriausybė patvirtino jubiliejinių renginių programą, rado jai įvykdyti lėšų, ir jau nuo pernai įvairiose Lietuvos vietose – bibliotekose, kultūros centruose, mokyklose, savi-valdybėse, mokslo ir meno įstaigose - vyksta įvairūs renginiai, skirti Vydūno gyvenimui ir kūrybai, o Vydūno draugija, kurios svarbiausias tikslas yra Vydūno idėjų sklaida, leidžia ir platina jo knygas.

Kas yra Vydūnas Lietuvai?

Nepakanka jį pavadinti rašytoju, dirigentu, filosofu, humanistu, sveikos gyvensenos mokytoju ar dar kuo – tai tik veiklos sritys, kuriomis jis siekė vieno tikslo – žadinti tautos dvasią, ugdyti tautišku-

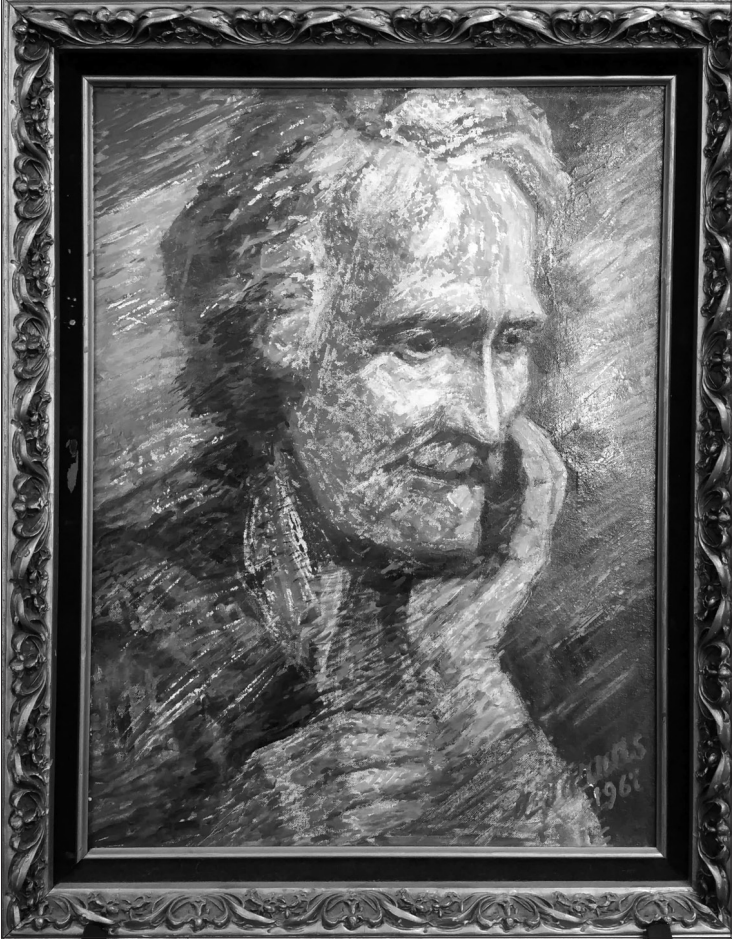
mą ir žmoniškumą. Jaunystėje pasirinkęs uždavinį „*nešti į savo tautiečių širdis visa tai, kas žadinti galėtų aukščiausias ir prakilniausias žmogaus jėgas*“, jis visą savo gyvenimą nuosekliai jį vykdė iki paskutinių savo jėgų. Visa jo kūryba ir veikla buvo tam skirta, todėl jis vadintinas tautos dvasiniu mokytoju, todėl nusipelno didžiausios pagarbos.

Tą pagarbą rodome kaip sugebame – pavadiname jo vardu gatves, jo atvaizdą atspausdiname ant 200 litų banknoto, išleidžiame jam skirtą pašto ženklą, netgi pastatome jam paminklą Tautos garbės alėjoje, šalia Daukanto ir Jankaus, tarp kitų tautos didžiavyrių. Pats Vydūnas tam reikšmės neteiktų, tikriausiai nepradžiugintų jo ir atvaizdas

ant - kad ir lietuviško - piningo. Jis tiesiai klausia: „*Ar žmogus, kuriam paminklas statomas, tuo kaip nors daugiau reiškia tautoj?*“ Ir čia pat pataria: „*tikrasis paminklų statymas bus visuomet tas darbas, kurs nusipelnusiojo žmogaus galias gyvins tautoje*“. Tad minėdami Vydūno sukaktį turėtumėm labiausiai apie tai ir pamąstyti.

Nors Vydūno vardas plačiai žinomas, o dabar ir vis dažniau minimas, daugumai Vydūnas lieka beveik nepažįstamas, ir tik retam lietuviui jis yra dvasinis mokytojas. Netgi išsilavinusių žmonių jis kartais nelaikomas „nei rašytoju, nei filosofu“, o jo raštai nesuprantami ne tik dėl savitos rašybos ir kalbos. Dėl to neretai pastebimas visiškas abejingumas Vydūnui, ypač valdininkų, ir netgi sunkiai suprantamas priešišku-mas siūlančių paminklą tam Rytprūsių keistuoliui statyti Tilžėje ar kur kitur Mažojoje Lietuvoje.

Todėl dabar, minint Vydūno sukaktį, svarbu aiškiai pabrėžti Vydūno reikšmę Lietuvai, jos valstybingumui ir tautos augimui. Vydūno veikalas „Tautos Gyvata“ pateikia platų ir gilų tautos ir valstybės vaizdą. Nebūtina sutikti su visomis Vydūno mintimis, bet apibendrinant galima aiškiai teigti, kad **tautą kuria kultūros žmonės, valstybę tvarko politikai, o saugo kariai**. Visi jie lygiai svarbūs ir visi gerbtini. Todėl Tautos garbės alėjoje stovi paminklai ir kūrėjams, ir tvar-kytojams, ir gynėjams. Jiems darniai dirbant, valstybė bus „*kiekvienam tautos vaikui geriausia ir tinkamiausia sąlyga ir priemonė apreikšti aukščiausiajam jo žmoniškumui*“. Į tai būtina atsižvelgti dabartiniams Lietuvos tvar-

Vydūnas. Dail. Adomas Varnas (1879-1979), aliejus, 18X24, 1967 m.

kytojams, dėl kurių darbų ir elgesio doram lietuviui per dažnai tiesiog gėda. Galima pasiguosti tik tuo, kad visgi tauta auga, nors ir ne skaičiumi, o augant būna visokių svyravimų.

Valstybės gyvenime neišvengiami visokie sunkumai ir netobulumai; Vydūnas apie juos rašė jau beveik prieš šimtą metų. Jis įspėjo, kad nepriklausomybė tėra paviršinis dalykas, kad daug svarbiau yra vidinė laisvė. Ir šiandien, kai Lietuva vėl nepriklausoma ir tautų bendrijoje saugesnė negu ankstesniais laikais, vidinė jos laisvė yra pavojuje. Vartotojiškumas, daiktų-juslių kultas, doros ir tikybos nuvertėjimas ardo žmogaus vidinę darną ir jo santykius su kitais bei visuma. O tai kelia pavojų ne tik žmogaus ir tautos gerovei, bet ir visos žmonijos taikai bei išlikimui.

Dabar, minint Vydūno

sukaktį, yra geriausia proga prisiminti jo tikėjamą žmogumi ir Lietuvą, jo kvietimą kiekvienam būti *kuo ryškiau žmonišku ir žmoniškumu nušviesti visa, kas yra*. Tik taip žmogaus gyvenimas tampa tikrai prasmingas, jis auga, šviesėja ir laisvėja, o su juo auga ir tauta. Be smurto atgaudama nepriklausomybę, Lietuva parodė pasauliui savo dvasios galią ir patvirtino Vydūno teiginį, kad *Amžinoi Apvaizda yra pasirinkusi Lietuvą aukštam uždaviniui – būti pasaulyje viena iš aiškiausių žmoniškumo reiškėjų*. Vydūnas linkėjo, kad kiekvienas Lietuvos sūnus ir dukra tai atjaustų ir atitinkamai gyventų ir būtų dėkingas, kad likimas parinko gyventi Lietuvai.

To visiems linki ir Vydūno draugija.

Vydūno draugijos vardu **Tomas Stanikas**

KAUNE ATIDENGTA VYDŪNO BIUSTAS

Kaune 150-ųjų gimimo metinių išvakarėse pagerbtas vienas iš Lietuvos tautinio atgimimo dalyvių – Vilhelmas Storosta-Vydūnas. Ta proga Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje iškilmin-

gai atidengtas skulptoriaus Stasio Žirgolio ir architekto Liucijaus Dringelio sukurtas paminklinis biustas.

Filosofas, rašytojas, publicistas, kultūros veikėjas Vydūnas gimė Šilutės rajone

1868 m. kovo 22 d. Jo kūrybinis palikimas – daugiau nei 60 knygų – dramų, filosofijos, istorijos, lietuvių kalbai skirtų darbų, gaidų rinkinių.

Seimas 2018-uosius yra paskelbęs Vydūno metais. **LRT**

Stop kadras.

VYDŪNO 150-OSIOMS GIMIMO METINĖMS PAMINĖTI IŠLEIDŽIAMAS PAŠTO ŽENKLAS

Lietuvos paštas išleidžia pašto ženklą „Vydūno 150-osios gimimo metinės“. Pašto ženklas, kuriame įamžinti su Vydūno (1868–1953) kūryba ir jo draugija susiję elementai, apyvartoje pasirodė kovo 16 dieną.

Naująjį pašto ženklą, kuris bus išleistas 30 tūkst. egzempliorių tiražu, sukūrė Lietuvos dailininkas Mikalojus Povilas Vilutis. Pristatomo pašto ženklo nominalas – 0,94 Eur, rašoma LRT.lt siųstame pranešime.

Vydūnas – iškili tautinio atgimimo asmenybė. Savo kūryba jis žadino lietuvių sąmoningumą, ugdė jų kritinį mąstymą. Vydūnas yra rašęs: „Svarbiausia ir esmingiausia kiekvienos tautos jėga yra jos savigarba.“ Šiais laikais privalu prisiminti didžio

žmogaus mokymą ir gerbti ne tik save, bet ir tautiečius, kurių dėka visi piliečiai kuria ateities Lietuvą.

Dailininko M. P. Vilučio kurtame pašto ženkle naudojami keli ryškūs elementai. Pagrindinis pašto ženklo piešinys paimtas iš dailininko Petro Rimšos iliustracijos, skirtos Vydūno dramų trilogijai „Amžina ugnis“. Ženkliui įreminėti panaudotas Vydūno knygos „Tautos gyvata“ viršelio elementas. Pašto ženklo dešiniojo kampo viršuje naudojama detalė – tai dailininko Hugo Hoppenerio sukurta atsklanda, naudota Vydūno knygose XX a. pradžioje. Detalė po šia atsklanda – Vydūno draugijos logotipas,

Lietuvos pašto iliustracija

kurio pagrindas – ženklas, nuo XX a. pradžios naudotas titulinuose Vydūno knygų lapuose ar viršeliuose.

Per metus Lietuvos paštas išleidžia 25–27 pašto ženklus.

LRT

RENGINIŲ KALENDORIUS

Gegužės 19-20 d. ŠALFASS rengia Jaunių krepšinio turnyrą Detroit, MI. *ŠALFASS inf.*

LIETUVON.LT PRISTATĖ RANKA PIEŠTĄ KELIONIŲ PO LIETUVĄ ŽEMĖLAPĮ VAIKAMS

Internetinis kelionių projektas Lietuvon.lt kartu su grafike Neringa Žukauskaite sukūrė pirmąjį Lietuvoje ranka pieštą šalies žemėlapi vaikams. Iš skirtingų šalies kampelių surinkti 145 objektai įtrauks jaunuosius keliautojus į savotišką žaidimą – aplankyti kuo daugiau įdomių vietų Lietuvoje ir jas pažymėti žemėlapyje.

Nuo pirminės idėjos iki užbaigto žemėlapio prireikė trijų mėnesių – daugiausia laiko truko įdomiausių turizmo objektų atrinkimas bei jų piešimas. Projekto autorių teigimu, toks žemėlapis gali padėti sudominti ir paskatinti vaikus keliauti po Lietuvą.

„Šio žemėlapio piešimas man buvo tarsi knygos iliustravimas – reikėjo stilizuoti kiekvieną objektą, perteikti jį kaip personažą, tačiau šįkart juos turėjau piešti atpažįstamai. Tam, kad vaikas, apsilankęs bokšte, dvare ar muziejuje, galėtų jį atpažinti ir pasižymėti žemėlapyje. Viską piešti rankomis, nenaudojant nė vienos kompiuterinės linijos ar skaičiaus – buvo iššūkis, pareikalavęs kelių mėnesių darbo”, – sako žemėlapi iliustravusi grafikė N. Žukauskaitė. „Vien fono spalvinimui man prireikė kelių dienų ir kelių iki galo sunaudotų pieštukų, kai kompiuteriu tai būtų užtrukę keletą sekundžių. Tačiau norėjome, kad žemėlapio kūrimas būtų kaip ir pačios kelionės – pildytusi iš lėto, pastebint ir mažiausias smulkmenas, kurių gausu Lietuvoje”, – pasakoja grafikė.

„Plėtojant internetinį žemėlapi Lietuvon.lt, norėjosi sukurti kažką specialiai vaikams, ir kas padėtų įtraukti juos į keliones. Taip gimė mintis apie popierinį Lietuvos žemėlapi, kuris kartu būtų ir meno kūrinys, ir savotiškas žaidimas kolekcionuojant

įdomiausias šalies vietas. Iš pirmųjų atsiliepimų matome, kad ši idėja pavyko – net ir paaugliai, kuriuos kartais suvilioti kelionėmis tampa sudėtinga, įvertino šį žemėlapi ir nori keliauti į jame įtrauktas vietas”, – teigia Lietuvon.lt projekto įkūrėjas Karolis Žukauskas.

Pasak žemėlapio kūrėjų, tai bus ilgalaikis daiktas namuose, kadangi, norint apkeliauti visas 145 vietas, reikės ne vieno metų. O šie objektai labai skirtingi – kuriant žemėlapi siekta, kad būtų kuo didesnė tokių turizmo vietų įvairovė ir kad jį kuo plačiau padengtų visus Lietuvos regionus, ne tik didžiuosius miestus.

„Žemėlapis augs kartu su atžala – kiekvienais metais, tikimės, liks vis mažiau vaikų neaplankytų ir žemėlapyje nepažymėtų vietų. Bet toks žaidimas gali tikti ir suaugusiems – man pačiam buvo smalsu suskaičiuoti, kiek iš žemėlapyje nupieštų vietų esu aplankęs. Manau, prireiks dar poros metų, kad jį užpildyčiau visiškai”, – teigia K. Žukauskas.

Žemėlapi kol kas galima įsigyti internetu Lietuvon.lt svetainėje, tačiau artimiausiu metu planuojama pasiūlyti ir kitų prekybos vietų, įtraukiant knygynus.

Lietuvon.lt – internetinis kelionių po Lietuvą projektas, startavęs praėjusių metų vasarą ir aplankytas jau apie 0,9 mln. kartų. Valstybinis turizmo departamentas Lietuvon.lt nominavo kaip „Sėkmingiausią 2016 m. turizmo iniciatyvą”. Šių metų vasarį projektas išplėstas pasiūlant naujieną – mokamą maršrutų po Lietuvą prumeratos paslaugą, kuria dabar kas mėnesį naudojasi beveik pusė tūkstančio kelionių mėgėjų Lietuvoje.

Bernardinai.lt

POLITIKA – VALSTYBĖS REIKALŲ TVARKYMAS

Įdomią Lietuvos televizijos „Klausimėlio” laidą žiūrovas išvystų, jei laidos vedėjas užduotų Seimo, Vyriausybės, visų mokyklų bei valstybinių įstaigų vadovams labai paprastą klausimėlį – kas yra politika? Tikriausiai išgirstume, kad politika yra valstybės valdymo mokslas ar menas, kas būtų arti tiesos, bet ne tiesa, tačiau daugiausia sulauktume absurdiškų atsakymų. Jei dar paklaustume, kuo skiriasi politinė veikla nuo partinės veiklos, - neabejoju, išgirstume tokių dalykų, kokių ir šaipūnas Erlickas nesugalvotų. Ar ne todėl mūsų valstybės reikalų tvarkymas prastas, kad į politiką, į partijas eina žmonės, kurie nežino, kas yra politinė ir partinė veikla. Nepadės jiems ir naujusias Valerijos Vaitkevičiūtės sudarytas „Tarptautinių žodžių žodynas” (Vilnius, leidykla „Žodynas”, 2002), nes ir šis politikos apibrėžimo neduoda, į klausimėlį neatsako. Ką gi iš tikrųjų reiškia mūsų laikais tas graikiškas žodis „politika”?

Atsivertę K. Borutos, P. Čepėno ir A. Sirutytės-Čepėnienės sudarytą ir „Spaudos fondo” 1936 metais išleistą „Tarptautinių žodžių žodyną”, randame: „Politika (gr.) 1. Senovės graikuose ir iki XVIII a. mokslas apie valstybę; 2. Valstybės įstaigų, visuomenės organizacijų, atskirų asmenų veiksmai, nukreipti į valstybės reikalų tvarkymą; 3. Nukeltine prasme – išsisukinėjimas, maskuotas veikimas”. Sovietmečio žodynuose iš esmės rasime tą patį apibrėžimą, tik praskiestą komunistinės ideologijos „puošmenomis”. Taigi, trumpai tariant, politika yra valstybės reikalų tvarkymas – esminė ir pagrindinė žodžio politika reikšmė.

Daugelis politinę veiklą painioja su partine veikla ir dėl to kyla nesusipratimai. Partinė veikla yra tik dalis politinės veiklos, nors ji, kaip ir politinė veikla, yra nukreipta į valstybės reikalų tvarkymą, tačiau savaip, pagal savo ideologiją, tokiu būdu, kokį yra pasirinkusi tam tikra politikų dalis – partija. Todėl kai sakoma, kad jėgos dariniai, mokykla, Bažnyčia mūsų valstybėje yra depolitizuoti (tose struktūrose dėl politinės veiklos vienašališkumo draudžiama partinė veikla), reikia suprasti, kad jos yra departizuotos. Tikrąja žodžio „politika” prasme, depoltizuotų darinių demokratiniėje valstybėje negali būti. Juk studentai, policininkai, kariai, kunigai renkant valdymo struktūras balsuoja, jie kaip piliečiai struktūrose ugdomi, tarkim, dvasiškiu ugdymo dora pilietį, tvirtina valstybės pamatą ir turinį – dalyvauja politikoje.

Politikos, kaip „nešvaraus” dalyko įvardijimas, politinės ir partinės veiklos painiojimas, atsiribojimo nuo politikos skatinimas yra pilietinės visuomenės telkimo ir ugdymo stabdis, valstybės silpninimas, griovimas. Deja, šis stabdis kai kuriems politiniams vertėivoms yra naudingas, nes depolitizuotus visuomenės narius per rinkimų kampanijas lengva mulkinti, žaisti jų jausmais ir taip patraukti savo pusėn. Politinei ir partinei veiklai aiškinti pasitelkime palyginimą.

Valstybė – tai ūkis su didele savo piliečių šeimyna, žemėmis, pramone, energetika, kultūriniu paveldu ir kitais medžiaginiaisiais bei dvasiniais turtais. Politika – ūkio tvarkymas – yra siekių ir veiksmų visuma, nukreipta į ūkio stiprinimą, plėtotę. Partijos yra tam tikrų specialistų dariniai, kurie taip pat siekia tvirtinti ir plėtoti ūkį, tačiau veikimo sritis yra siauresnė, ūkininkavimas vienas; agrarininkai rūpinasi tik žemės ūkio plėtote, energetikai – elektros ir naftos gavyba, miškininkai – miškų sodinimu ir priežiūra ir t.t. Ūkyje gali nutikti negerų dalykų, jei, tarkim, šeiminingautų vien miškininkai, dirbamos žemės virstų mišku, neliktų vietos javui pasėti, o spingsulei užsidegti nebeturėtume žibalo. Juk daugelis mena, kaip Nikitai Chruščiovui valdant Sovietų Sąjungoje nutiko: pastatydino mineralinių trąšų gamybos įmones galiūnes Sibire, trąšų kalnus supylė, o kad gerų kelių, geležinkelių nenumatė, vagonų joms vežti nepagamino, apsižiūrėjo per vėlai – trąšų kalnai virto gamtos piktžaidėmis, tapo vienos partijos ir jos vadovo agrarininko vienos tiesos liūdna pasekme.

Lietuvoje partijų gausa panaši į politinį šiukšlyną, todėl verta prisiminti trečiąją – maskuoto veikimo – žodžio politika reikšmę. Iš tikrųjų galima drąsiai tvirtinti, kad visos netradicinės pasaulyje ir Lietuvoje partijos veikia maskuotai, jų tikslas – pakliūti į valdžią, sau naudą turėti, o ne valstybės reikalus tvarkyti. Lietuvoje priškaitčiuojama beveik 30 partijų. Ar gali būti tiek būdų (ideologijų) tvarkyti valstybės reikalus? Brandžių demokratijų patirtis liudija, kad optimalus partijų skaičius – dvi, trys.

Apmaudu, kad išnaudojant demokratijos ydas ir grimasas, gali kurtis net partijos kitokiu tautiniu pagrindu, kurios siekia naudoti ne Lietuvai, o kitai valstybei (Lietuvos rusų sąjunga, Lenkų rinkimų akcija). Juk žinotina, kad demokratijos akiratyje nei tautos, nei tautybės nėra, yra valstybė ir pilietybė. Ar čia ne akivaizdus Vyriausios rin-

„DIRVAI” AUKOJO:

G.Miglinas, Chicago, IL.....	55
A.Strazdas, Placentia, CA.....	50
A.Bacevice, Avon Lake, OH.....	45
A.Jucaitis, Bay Village, OH.....	45
J.Mickūnienė, Centerville, MA.....	45
R.Aidis, Bethesda, MD.....	20
V.Tamulis, Cleveland, OH.....	10
Anonimas, Chesterland, OH.....	2

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

kimų komisijos, kuri įregistravo šias partijas, žingsnis silpninti valstybę?

Partijų šiukšlyno profilaktika, jų eliminavimas iš tikrosios politikos yra Vyriausios rinkimų komisijos ir pilietinės visuomenės rūpestis.

Per partijų gausą išvešėjusi partinė veikla politiką – valstybės reikalų tvarkymą – išstūmė iš Seimo ir kitų institucijų apyvartos; stebime valstybės moterų ir vyrų viešą tarpusavio santykių aiškinimąsi, varžytuves dėl populiarumo, įvaizdžio, įsivėlimą į politikai nebūdingus reikalus, politikavimą. Rinkti ar paskirti politikai virto politikieriais, žmonėmis, principinius politikos klausimus pakeičiančiais smulkmenomis (dažniausiai dėl savanaudiškų tikslų). Siekiam ir veiksams, nukreiptiems į valstybės reikalų tvarkymą, t. y. politikai atsidūrus politikavimo šešėlyje, ir stebime didžiausias negeroves šalyje, tarp jų – mūsų demokratijos ydas ir grimasas.

Vienintelis kelias į tikrą politiką, tikrą demokratiją yra pilietinės, tautiškai susipratęsios visuomenės ugdymas ir formavimas, kurios pradžia yra šeimoje, mokykloje, bendruomenėje. Kelias nelengvas, netrumpas, juo eiti piliečių, politinių ir visuomeninių organizacijų, valstybės institucijų priedermė ir pareiga. Tačiau tikro valstybingumo pilnatvę pasiekti reikia daugiau.

Sveikindamas 1918 m. vasario 16 d. nepriklausomybę paskelbusią Lietuvos Respubliką Vydūnas yra pasakęs: „Visi kuone be skaičiaus valstybės gyvenimo reikalai, kaip svarbūs jie yra ir būtų, teturi tik antros eilės svarbumo šalia teisybės, teisingumo, tvirtybės, plačios ir aukštos nuožvalgos ir sąžiningumo bei patvaros. Kame toms žmoniškumo išraiškoms pirmoji vieta skiriama, ten nereikia didžiųjų politikos gudrybių valstybei klestėti.”

Šis iškilaus filosofo priesakas tebūna Lietuvos laivui plaukiant į antro šimtmečio vandenį kelrodžiu švyturiu.

Algimantas Zolubas

ŽIEMOS PAROLIMPINIŲ ŽAIDYNIŲ MEDALIŲ ISKAITOJE NUGALĖJO AMERIKIEČIAI

Reuters/Scanpix nuotr.

Kovo 19 d., sekmadienį Pjongčanke (Pietų Korėja) pasibaigusį 12-ųjų žiemos parolimpinių žaidynių medalių įskaityje triumfavo JAV delegacija.

Amerikiečiai iškovojo 13 aukso, 15 sidabro ir 8 bron-

zos medalius. JAV komanda žiemos parolimpinių žaidynių medalių įskaitą paskutinį kartą buvo laimėjusi 1992 metais.

Antrąją vietą Pjongčange užėmė iš rusų sudarytą Nepriklausomų atletų komanda (8 aukso, 10 sidabro ir 6 bronzos

medaliai). Treti liko kanadiečiai (8 aukso, 4 sidabro, 16 bronzos).

Medalius iš viso iškovojo 26 šalių sportininkai.

Iš viso buvo išdalinti 80 medalių komplektų. Žaidynėse varžėsi 569 sportininkai iš 49 valstybių. **ELTA**

LIETUVOS LEDO ŠOKIŲ PORĄ PASAULIO ČEMPIONATE UŽĖMĖ 20-ĄJĄ VIETĄ

Milane (Italija) vykstančio pasaulio dailiojo čiuožimo čempionato ledo šokių varžybose Lietuvos pora – Saulius Ambrulevičius ir amerikietė Allison Reed – užėmė 20-ąją vietą.

Lietuvai atstovaujantis duetas surinko 148,30 taško ir pasiekė savo rekordą. Kovo 24 d. vykusioje laisvojoje programoje Lietuvos atstovai su 86,97 taško taip pat liko 20-i.

Po trumposios programos Lietuvos šalies pora su 61,33 taško buvo 18-a.

Aukso medalius iškovojo olimpiniai vicečempionai, dukart pasaulio bei keturis kart Europos čempionai Prancūzijos atstovai Gabriella Papadakis ir Guillaume'as Cizeronas (207,20 tšk.).

Jie gavo geriausius įvertinimus tiek trumpojoje, tiek laisvojoje programose ir pasiekė naują pasaulio rekordą.

Antrąją vietą užėmė amerikiečiai Madison Hubbell ir Zachary Donohue (196,64 tšk.), o trečiąją – kanadiečiai Kaitlyn Weaver ir Andrew Poje (192,35 tšk.).

Varžybas pradėjo 31 pora, o laisvąją programą kovo 24 d. atliko 20 duetų.

Vyrų varžybose triumfavo fantastišką pasirodymą Milane surengęs amerikietis Nathanas Chenas. Jis surinko net 321,40 taško. **ELTA**

R. BERANKIS PAKILO PASAULIO REITINGE

Teniso profesionalų asociacijos (ATP) reitingų lentelėje lietuvis Ričardas Berankis iš 106-os vietos pakilo į 103-iją. 27-erių metų Lietuvos tenisininkas turi 574 taškus.

26-erių metų Laurynas Grigelis (198 tšk.) iš 283-iosios pozicijos pakilo į 254-ąją.

Pirmauja šveicaras Rogeris Federeris (9660 tšk.), antrąją vietą užima ispanas Rafaelis Nadal (9370 tšk.), trečiąją – kroatas Marinus Čiličius (4905 tšk.).

Iš viso klasifikuoti 1979 tenisininkai. **ELTA**

JK REIKALAUJA GARANTIJŲ PER PASAULIO FUTBOLO ČEMPIONATĄ

Tebesitęsiant diplomatiniam kivirčiui dėl šnipo apnuodijimo, Didžiosios Britanijos užsienio reikalų sekretorius Borisas Johnsonas kovo 21 d. pareiškė reikalaujantis iš Rusijos garantijų, kad anglų sirgaliai per Pasaulio futbolo čempionatą Rusijoje birželį ir liepą jausis saugūs.

„Aš reikalauju, kad Rusijos pareigūnai parodytų, jog 24 tūkst. bilietus į Pasaulio futbolo čempionato rungtynes įsigijusių britų bus sutikti tinkamai ir jausis saugūs“, – sakė jis parlamentarams.

B. Johnsonas pažymėjo, kad jam bloga darosi nuo prezidento Vladimiro Putino „garbinimo“ Rusijoje.

Po buvusio šnipo Sergejaus Skripalio ir jo dukters apnuodijimo Didžioji Britanija pareiškė, kad karališkosios šeimos nariai ir vyriausybės ministrai nevyks į Rusiją stebėti Pasaulio futbolo čempionato, nors Anglijos rinktinė ir žais.

Kalbėdamas parlamento Užsienio reikalų komitete kovo 21 d., B. Johnsonas sakė sutinkąs su vienu leiboristų parlamentarų, palyginusiu šį sporto renginį su Adolfo Hitlerio 1936 metų Olimpinėmis žaidynėmis,

Reuters

kurios buvo panaudotos jo režimo propagandai.

„Manau, kad palyginimas su 1936-aisiais yra visiškai teisingas. Manau, kad tiesiog vėmti verčia perspektyva, pagalvojus, kaip Putinas bus garbinamas per šį sporto įvykį“, – sakė B. Johnsonas.

Vis dėlto jis pabrėžė, kad britų vyriausybė neagituoja sirgalių vengti šio čempionato, bet jai rūpi jų saugumas.

B. Johnsonas pažymėjo, kad per diplomatinį kivirčą su abipusiu diplomatų išvairymu dėl šnipo apnuodijimo tarp išsiųstųjų iš Maskvos 23 ambasados pareigūnų yra ir vienas atsakingas už sirgalių saugumą. **LRT**

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuočiai

936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095
Telefonas (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
Teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

California Lithuanian Credit Union

Santa Monica, CA

Savings 1.10%
IRA 1.40%

(310) 828-7095

info@clcu.org www.clcu.org

3 Year Term 2.00%
5 Year Term 2.25%
3 Year IRA Term 2.25%

RE/MAX RESULTS

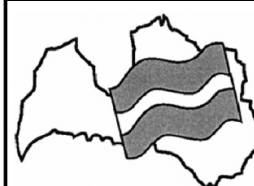
Jennifer Chipps
Realtor

9954 Johnnycake Ridge Road
Concord Twp., OH 44077
O: 440.354.3334
C: 440.477.9367
jenniferchipps@remax.net
www.jenniferchipps.com

Each RE/MAX office is independently owned and operated.

Now serving Lithuanians, including former Taupa Members!

Latvian Cleveland
Credit Union

1385 Andrews Avenue
Lakewood, Ohio 44107
216-228-1996 or 800-577-1996
latvian@ameritech.net

Hours: Mon, Wed, Fri 9:00AM-3PM
Tue 9:00AM-5:30PM

Sun 9:30-10:30AM, 1st and 3rd Sundays each month, except Federal Reserve holiday weekends

View our Website and Facebook page for a list of our services:

www.latvianclevelandcu.org

www.facebook.com/latvianclevelandcu

